

**Partnerská dohoda
Slovenskej republiky
na roky 2021 - 2027**

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Návrh Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027
– čl. 10 ods. 6¹ Všeobecného nariadenia²

CCI	[15 znakov]
Title	Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027
Version	október 2021
First year	2021
Last year	2027
Commission decision number	
Commission decision date	

1. Výber cieľov politiky a špecifického cieľa FST

Ref: čl. 11 ods.1 písm.a), Všeobecného nariadenia (VN)

Tabuľka 1: Výber cieľov politiky a špecifického cieľa FST s odôvodnením

Cieľ politiky súdržnosti	Program	Fond	Odôvodnenie výberu cieľa politiky súdržnosti alebo FST špecifického cieľa [3 500 znakov pre každý cieľ politiky]
CP 1	OP Slovensko	EFRR	<p>Po vstupe SK do EÚ v roku 2004 rástol slovenský HDP do roku 2011 priemerným tempom 5,1% ročne, čo bolo najviac rámci V4 (CZ = 3,2%, HU = 2,2%, PL = 3,9%, EÚ 27 = 1,4%). Slovensko tak rýchlo konvergovalo k priemeru EÚ27. V rokoch 2011-2020 rástla slovenská ekonomika v rámci V4 najpomalšie, len 1,6% ročne (CZ = 1,8%, HU = 2,3%, PL = 1,9% a EÚ 27 = 0,7%). Slovensko tak dobiehalo priemer EÚ27 najpomalšie spomedzi krajín V4. Tento trend je najmä z dôvodu, že slovenská ekonomika nedokázala prejsť na rast založený a inováciách a výskume. Nasledovné priority povedú k prekonaniu týchto negatívnych trendov a pomôžu odstrániť alebo zmierniť uvedené nepriaznivé skutočnosti:</p> <p>Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií</p> <ul style="list-style-type: none"> Nízka intenzita spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom a neustále klesajúci podiel slovenských podnikov s inovačnou aktivitou z celkového počtu podnikov (pokles z 35,6 % v r.2010 na 30,5 % v r. 2018); Zaostávanie v intenzite výdavkov na VVaI, nielen v priemere EÚ a u inovačných lídrov, ale aj v prostredí miernych inovátorov, najmä v porovnaní s priamou konkurenciou vo V4. Slovensko v roku 2019 vydalo na VaV 0,83 % HDP kým EÚ27 až 2,19 % HDP; Nevhodne nastavené legislatívno-organizačné a procesné prostredie pre podstatné zvýšenie výdavkov na VaV, aspoň na úroveň priemeru ostatných troch krajín V4, s cieľom postupného zvýšenia podnikových výdavkov na VaV na 65 % z celkových výdavkov na VaV; Absencia potrebami definovanej, reálnej, prevádzkovo udržateľnej, zdieľanej a kooperatívnej infraštruktúry zabezpečujúcej VVaI reflektujúcej regionálne a nadregionálne potreby, v súlade s inteligentnou špecializáciou SR, so zameraním na jej optimalizáciu pre zabezpečenie transformačných cieľov RIS3, koncentráciu zdrojov a možností využívania, v súlade s potrebami hospodárskej praxe

¹ Pokiaľ ide o EFRR, pre cieľ Európska územná spolupráca (Interreg) je relevantná len tabuľka 2 v oddiele 8, zatiaľ čo všetky informácie v zostávajúcich oddieloch a tabuľkách sa týkajú len cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021) (ďalej len „Všeobecné nariadenie“)

			<p>zameranými na zabezpečenie uhlíkovo neutrálnej a obehovej ekonomiky;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočná infraštruktúra, limitovaný prístup k technologickým inováciám, nedostatok procesných inovácií, nedostatočný prenos výsledkov VaV do praxe vo všetkých oblastiach (napr. pomalé preberanie nových trendov v oblasti biomedicínskeho výskumu); • Nízka participácia v Európskom výskumnom priestore (SR patrí k najmenej úspešným krajinám EÚ v rámcových programoch); • Nízky podiel doktorandov, výskumných a administratívnych pracovníkov vysokých škôl na akademických mobilitách. <p>Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízka pozícia SR v hodnotení stavu digitálnej ekonomiky a spoločnosti Európskej komisie (DESI 2020, 22. miesto spomedzi krajín EÚ) a medziročný pokles a potreba vytvorenia podmienok pre postupnú digitálnu transformáciu všetkých odvetví hospodárstva a spoločnosti (najmä transformácia na Priemysel 4.0); • Nedostatočná synchronizácia procesov verejnej správy s možnosťami digitálnej spoločnosti, vytvorenie podmienok pre podporu „pro futuro“ dynamických regulácií orientovaných na cieľ, zjednodušenie procesov podnikania a tvorba modernej regulácie prispôbenej digitálnej dobe, vrátane debyrokratizácie procesov smerom k podnikateľom a občanom; • Zvyšovanie počtu ľudí žijúcich v mestách a ľudí žijúcich v okolí ekonomicky silných samospráv prináša problémy, vyplývajúce zo zaťaženia všetkých aspektov spojených s činnosťami samosprávy pre obyvateľov, investorov, turistov alebo podnikateľov; • Slabá alebo absentujúca prepojenosť rôznych oblastí využitia inteligentných riešení a nevyužitý potenciál „smart“ technológií na zlepšenie funkčnosti a dlhodobej udržateľnosti mestskej infraštruktúry a zvyšovanie životnej úrovne obyvateľov miest a regiónov prostredníctvom rozvoja konceptov Smart Cities a Smart Regions; • Riziká súvisiace s nedostatočnou bezpečnosťou infraštruktúry. <p>Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, a to aj produktívnymi investíciami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podiel zaniknutých subjektov (9,7 % nad priemerom EÚ) a neuspokojivá miera prežitia subjektov do 2 rokov od vzniku; • Narastajúca závislosť ekonomiky SR na úzkej špecializácii s vysokou volatilitou v období krízy a dopadom na zvyšovanie nezamestnanosti; • Nevyhnutnosť stimulovať transformáciu SR ekonomiky aplikáciou zelenej a digitálnej transformácie s cieľom eliminovať narastajúcu závislosť ekonomiky SR na úzkej špecializácii s vysokou volatilitou v období krízy; • Absencia systému špeciálnych opatrení zabezpečujúcich odstraňovanie negatívnych dopadov pandémie COVID-19 na podniky, podporu a rozvoj MSP a posilňovanie ich inovačnej schopnosti, ako aj aktivity zamerané na podporu sieťovania MSP a ich spolupráce s výskumno-inovačnými centrami; • Potreba intenzívnejšieho využívania rôznych foriem finančných nástrojov a na mieru šitých podporných služieb pre posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP; • Potreba vytvorenia podmienok na podporu investícií do technológií s vysokou pridanou hodnotou, vrátane obehových a uhlíkovo neutrálnych technológií. <p>Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ</p>
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuálna degradácia vzdelávacieho systému, prejavujúca sa najmä nepochopením obsahu vzdelávania s potrebami trhu práce na všetkých úrovniach vzdelávania, obrovským odlivom vysokoškolských študentov do zahraničia (v roku 2018 študovalo v zahraničí 19 % všetkých slovenských VŠ študentov v dennej forme štúdia), ako aj málo motivujúcimi podmienkami v oblasti výskumu a vývoja; • Nízka odozva systému vzdelávania a odbornej prípravy na sektorové potreby naznačovaná pretrvávajúcim nesúladiem medzi kvalifikáciami (58 % a 47 % absolventov stredných a vysokých škôl pracujúcich v profesiách, ktoré nezodpovedajú ich študijným odborom) a medzerou v kvalifikáciách (nízka úroveň zručností a kompetencie absolventov)³; • Neschopnosť existujúceho vzdelávacieho systému pružne reagovať na spoločenské výzvy, demografické trendy a meniace sa výrobné metódy, zmeny potrieb v štruktúre ekonomiky, zmeny spotrebiteľského dopytu, zmeny spôsobené digitalizáciou a automatizáciou. Vysoké riziko automatizácie pracovných miest (34 % pracovných miest ohrozených automatizáciou a 31 % pracovných miest, ktoré čelia zmenám v dôsledku automatizácie) a zmeny dopytu po zručnostiach spôsobené automatizáciou a digitalizáciou, potreba prispôsobiť a rozšíriť možnosti vyššieho vzdelávania, odborného vzdelávania a vzdelávania dospelých pre rozvoj zručností, rekvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie; • Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily v kľúčových priemyselných odvetviach je spôsobený aj neustálou emigráciou obyvateľstva v produktívnom veku (napr. odliv 19 % stredných a 10 % vysokoškolských absolventov) a s potrebnými zručnosťami; • Obmedzená spolupráca medzi podnikmi a poskytovateľmi zručností, potreba aktívnejšieho zapojenia priemyslu do formulácie a poskytovania vzdelávania na regionálnej úrovni. <p>Zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpriemerné ukazovatele v oblasti konektivity, najmä v pevnom širokopásmovom pokrytí a v miere využívania rýchleho širokopásmového pokrytia (DESI); • Až 12 % domácností nemá prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu, oproti 3 % priemeru EÚ (jedno z posledných miest v EÚ); • Zabezpečenie pevného a bezdrôtového širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou na Slovensku, v súlade s EÚ stratégiou pre gigabitovú spoločnosť do roku 2025, je nevyhnutným predpokladom budúcej konkurencieschopnosti SR; • Stanovené ciele nie je možné dosiahnuť len prostredníctvom investícií do optických sietí vzájomne si konkurujúcich komerčných operátorov; • Nízke aktuálne pokrytie Slovenska ultra-rýchlym širokopásmovým pripojením na úrovni adries/domácností (32,31 %, pričom plánované je 58,54 %); • Nízke pokrytie ultra-rýchlym širokopásmovým pripojením škôl, inštitúcií, podnikov v miestach zlyhania komerčného telekomunikačného trhu.
CP 2	OP Slovensko OP Rybné hospodárstvo	EFRR/KF/ ENRAF	<p>Slovensko plne podporuje ciele vedúce k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality do roku 2050 a rovnako striktnú ochranu životného prostredia. Pre úspešný prechod k zelenšiemu a uhlíkovoneutrálnemu Slovensku je potrebné zacieliť investície do viacerých oblastí a odstrániť alebo zmierniť viaceré nepriaznivé prvky, faktory, obmedzenia.</p> <p>Podpora energetickej efektívnosti, znižovania emisií skleníkových plynov, OZE a vývoj inteligentných energetických systémov</p>

³ Trexima (2020): Uplatnenie absolventov stredných a vysokých škôl podľa výkonu konkrétneho zamestnania podľa SK ISCO-08 (adekvátne, neadekvátne) v roku 2019; e.g. OECD Skills Strategy Slovak Republic (2020); Global competitiveness report

		<ul style="list-style-type: none"> • Národné energetické ciele vyjadrené v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021-2030 (INEKP) vrátane súvisiacich opatrení; • Nedostatočná miera prepojenia záväzkov SR vyplývajúcich zo smerníc v oblasti energetickej efektívnosti, energetickej hospodárnosti budov a OZE, z právnych predpisov EÚ a medzinárodných dohovorov v oblasti životného prostredia, strategických dokumentov⁴ a opatrení potrebných na dosiahnutie týchto cieľov s potrebami jednotlivých regiónov; • Ambiciózna výzva pre SR vybudovať ekologickejšie, nízkouhlíkové a zároveň konkurencieschopné hospodárstvo smerujúce k naplneniu záväzku uhlíkovej neutrality do roku 2050; • Nedostatočný, resp. absentujúci systém koordinácie a plánovania rozvoja udržateľnej energetiky na regionálnej úrovni, ako aj realizácie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE a nedostatočný energetický manažment na úrovni samospráv; • Vysoká energetická a zdrojová náročnosť priemyslu; • Nízke tempo obnovy verejných budov, ich nedostatočne komplexná obnova a nedostatočná aplikácia zelených prvkov a prvkov obehového hospodárstva pri obnove budov; • Nízka miera nákladovo efektívnej hĺbkovej obnovy bytových budov⁵; • Nízka miera vybavenia budov systémami riadenia a automatizácie budovy, monitorovacími a inteligentnými systémami zameranými na úsporu energie; • Nedostatočné vybavenie podnikov, spotrebiteľov meracou a riadiacou technikou na zavádzanie SMART-technológií vrátane inteligentných sietí; • Nedostatočná pripravenosť na zvyšovanie podielu OZE v energonosičoch, napr. pridávaním OZE do zemného plynu, resp. nahradením zemného plynu OZE; • Nedostatočne dimenzovaná elektroenergetická infraštruktúra z pohľadu požiadaviek na elektromobilitu, využívanie OZE, akumuláciu energie, energetickú efektívnosť a požiadavky digitalizácie a inteligentných sietí; • Predimenzované zdroje tepla a rozvody tepla v systémoch centralizovaného zásobovania, najmä z dôvodu vysokej energetickej náročnosti v budovách zo 70. a 80. rokov minulého storočia a nízky podiel OZE v týchto systémoch. <p>Adaptácia na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extrémne prejavy počasia, najmä dlhotrvajúce obdobia sucha spojené s nedostatkom vody, privalové dažde spôsobujúce najmä povodne či zosuvy; • Stále výraznejšie prejavy zmeny klímy v rámci Slovenska, vyžadujúce nové opatrenia na elimináciu rizík súvisiacich s hrozbou potenciálnych katastrof; • Prehľbujúce sa poškodzovanie zložiek životného prostredia, spôsobené nedostatočnou prevenciou rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívy (envirokriminalita). <p>Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedobudovanosť vodárenskej infraštruktúry, a to aj v zmysle záväzkov SR voči EÚ, vyplývajúcich zo smernice Rady 91/271 EHS a nedostatky v stave zastaranej infraštruktúry.
--	--	--

⁴ Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov (DSOFB) <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/stavebnictvo/dokumenty-a-materialy>

⁵ DSOFB, s.27

		<p>Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> Nízka miera recyklácie odpadov a výrazná závislosť od skládkovania, nízka miera zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, potreba zlepšiť podporu predchádzania vzniku odpadov a materiálovej efektívnosti a podporu prechodu na obehové hospodárstvo, potreba zvýšiť triedenie komunálnych odpadov a recykláciu odpadov; Nízka miera zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. <p>Ochrana prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb</p> <ul style="list-style-type: none"> Nepostačujúci rozsah realizácie aktivít zameraných na ochranu biotopov a druhov, najmä v sústave Natura 2000 (aj z dôvodu doterajšieho nevyužívania platieb Natura 2000 a aqua-environmentálnych schém), ako aj na tvorbu zelenej infraštruktúry a na plnenie požiadaviek vyplývajúcich zo smerníc EÚ 92/43/EHS a 2009/147/ES a medzinárodných záväzkov; Potreba vytvárať novú zelenú a modrú infraštruktúru v mestských oblastiach nielen kvôli zmene klímy, ale najmä kvôli strate biodiverzity – z dôvodu straty druhov žijúcich v mestských oblastiach a ich bezprostrednom okolí; Nedostatočne rozvinuté environmentálne povedomie, environmentálna osвета a informovanosť a nepostačujúca sieť environmentálnych centier; Výskyt zanedbaných a nevyužívaných lokalít v intravilánoch⁶. <p>Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží</p> <ul style="list-style-type: none"> Výskyt environmentálnych záťaží; Výskyt území environmentálnych záťaží, ktoré nie sú doposiaľ preskúmané a monitorované. <p>Zlepšenie kvality ovzdušia</p> <ul style="list-style-type: none"> Problém kvality ovzdušia - znečistenie najmä prachovými časticami z vykurovania domácností, emisiami z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov; Signifikantný podiel dopravy na emisiách NOX a znečistení ovzdušia v mestách; Záväzky SR vyplývajúce zo Smernice EP a Rady EÚ 2016/2284 – zníženie emisií NOX o 36 % do roku 2029 a o 50 % od roku 2030. <p>Udržateľná multimodálna mestská mobilita</p> <ul style="list-style-type: none"> Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, dráhovej mestskej dopravy (elektricky, trolejbusy) vo veľkých aglomeráciách s množstvom bodových a úsekových obmedzení, vrátane nízkeho stupňa vzájomnej previazanosti a koordinácie jednotlivých dopravných módov (absencia funkčných integrovaných dopravných systémov); Nevyhovujúca úroveň infraštruktúry na opravu a údržbu vozového parku dráhovej mestskej hromadnej dopravy a autobusovej mestskej a prímestskej verejnej osobnej dopravy; Nedostatočná kvalitatívna a kvantitatívna úroveň terminálov a zastávok verejnej osobnej dopravy, vrátane systémov informovanosti cestujúcich; Nedostatok kvalitnej a bezpečnej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu a nízka úroveň projektovania cyklistickej infraštruktúry; Absentujúce systémy parkovania P+R, B+R, K+R v mestách a mestských aglomeráciách;
--	--	--

⁶ Koncepcia mestského rozvoja SR do roku 2030, <https://www.mindop.sk/uploads/media/dc4765f0d90557fb2f4eeced9bdf13c78f58f128.pdf>

			<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočná preferencia verejnej osobnej dopravy na križovatkách vrátane chýbajúcich vyhradených jazdných pruhov; • Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav vozového parku časti dráhovej mestskej hromadnej dopravy a autobusovej mestskej a prímestskej verejnej osobnej dopravy. <p>ENRAF</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízka spotreba rýb (sladkovodných, ale aj morských) v podmienkach SR; • Nízky počet subjektov zaoberajúcich sa akvakultúrou a hospodárskym chovom rýb a spracovateľským priemyslom produktov rybolovu a akvakultúry, nedostatok výrobcov; • Nedostatok inovácií, slabá digitalizácia, nedostatočná kontrola a presadzovanie pravidiel v rybnom hospodárstve a málo efektívny zber údajov; • Potreba propagovať a zlepšovať marketing, kvalitu, pridanú hodnotu produktov akvakultúry a spracovanie týchto produktov; • Potreba prispievať k ochrane prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb.
CP 3	OP Slovensko	EFRR/KF	<p>Slovensko potrebuje dobudovať a modernizovať dopravnú infraštruktúru na európskej aj vnútroštátnej úrovni s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a tovarovej prepravy, a s tým spojeným potenciálom rastu hospodárstva a zamestnanosti. Investovať do prioritných oblastí v rámci tohto cieľa politiky sa navrhuje z nasledovných dôvodov:</p> <p>Cestná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedobudované diaľnice a rýchlostné cesty zaradené do siete TEN-T, ktoré neumožňujú kvalitné a rýchle dopravné spojenie medzi regiónmi/okolitými štátmi, negatívne vplyvajú na rozvoj hospodárstva, životné prostredie, bezpečnosť cestnej premávky a tvoria prekážku v mobilite obyvateľstva; • Kvalitatívne a kvantitatívne parametre dopravného systému SR nezodpovedajú súčasným a prognózovaným intenzitám dopravy a potrebám rozvoja hospodárstva; • Závazky SR vyplývajúce z nariadenia EP a Rady EÚ č. 1315/2013 – dobudovanie základnej siete TEN-T do roku 2030 a súhrnnej siete TEN-T do roku 2050; • Nevyhovujúci až havarijný stav významnej časti ciest I. triedy; • Prekračovaná dopravná výkonnosť na viacerých úsekoch ciest I. triedy vedených v plánovaných trasách diaľnic a rýchlostných ciest; • Neexistencia cestných obchvatov miest a obcí na ťahoch s intenzívnou ťažkou dopravou – negatívne vplyvy v podobe hlukovej a emisnej záťaže pre obyvateľov miest a obcí; • Časové straty na exponovaných úsekoch ciest I. triedy z dôvodu prekračovania kapacity ciest; • Nevyhovujúci stavebno-technický stav mostov na cestách I. triedy, ktoré sú strategicky dôležité pre vnútornú mestskú, tranzitnú a regionálnu dopravu; • Existencia kritických nehodových lokalít a kolíznych bodov na cestách I. triedy, premietajúci sa do zníženej úrovne bezpečnosti cestnej premávky; • Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav infraštruktúry ciest II., III., triedy a miestnych ciest, čo má negatívny dopad na bezpečnosť i rozvoj integrovanej hromadnej dopravy. <p>Železničná doprava</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T, ako aj regionálnych tratí s množstvom prechodných obmedzení traťovej rýchlosti a obmedzení interoperability, vrátane nevyhovujúceho stavu z hľadiska prístupnosti pre osoby so zníženou pohyblivosťou, čo tvorí prekážku aj pre efektívne zavedenie integrovanej verejnej dopravy; • Nedostatočná funkcionálna železničných uzlov v Bratislave, Žiline a Košiciach, spôsobujúca časové straty a prevádzkové obmedzenia; • Nízky podiel elektrifikovaných tratí a z toho plynúci nevyužitý potenciál ekologického rozmeru železničnej dopravy; • Nižšia úroveň bezpečnosti železničnej dopravy (predovšetkým na regionálnych tratiach) v dôsledku častých úrovňových križovaní s cestnou infraštruktúrou, nedostatočne zabezpečených železničných priecestí, neexistencie kontrolných bodov na sieti ŽSR a zastaraných zabezpečovacích zariadení; • Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav verejnej infraštruktúry intermodálnej prepravy (terminálov), nízka ponuka siete verejných terminálov a ich prepojenia na logistiku; • Nevyhovujúca úroveň infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy pre prevádzku služieb vo verejnom záujme; • Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav časti vozového parku regionálnej železničnej verejnej osobnej dopravy. <p>Vodná doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chýbajúca infraštruktúra a nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav infraštruktúry vodnej dopravy (vodné cesty a prístavy) zaradenej do siete TEN-T; • Zastaraný lodný park vnútrozemskej plavby, čo negatívne vplyva na rozvoj hospodárstva, životné prostredie a bezpečnosť plavebnej prevádzky.
CP 4	OP Slovensko	ESF+/EFRR	<p>Pozitívny vývoj situácie na Slovensku v ostatných rokoch narušila pandémia ochorenia COVID-19, a to jednak na trhu práce, ktorý zaznamenal zvýšenie nezamestnanosti⁷ a prehĺbenie regionálnych disparít⁸, ako aj v oblasti sociálno-ekonomickej situácie zraniteľných osôb (najmä deti, mladí ľudia, seniori, či príslušníci marginalizovaných komunit), ktoré sú ešte viac ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením. Očakávajú sa dlhodobé negatívne dopady pandémie aj na systémy vzdelávania^{9,10,11},</p>

⁷ Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny celkový počet uchádzačov o zamestnanie do roku 2020 dlhodobo klesal. Vo februári 2020 bolo o 5 tis. uchádzačov o zamestnanie menej ako vo februári 2019. Vplyvom pandémie však tento počet medzi februárom 2020 a 2021 narástol o vyše 65 tisíc na celkový počet vyše 234 tis. uchádzačov o zamestnanie. Vývoj počtu mladých uchádzačov o zamestnanie do 29 rokov mal do roku 2020 klesajúcu tendenciu. Medzi februárom 2019 a 2020 klesol počet uchádzačov o zamestnanie o vyše 900 a celkovo ich bolo evidovaných menej ako 40 tis. V rozmedzí februára 2020 až 2021 však tento počet stúpol o takmer 16 tis. Medzi februárom 2019 a 2020 počet dlhodobo nezamestnaných klesol o takmer 7,5 tis. V porovnaní počtu dlhodobo nezamestnaných medzi februárom 2020 a 2021 bol tento klesajúci trend narušený a práve naopak, počet dlhodobo nezamestnaných výrazne stúpol. Z hľadiska republikovej úrovne tento nárast predstavoval vyše 28 tis. osôb, pričom najväčší nárast bol zaznamenaný v Prešovskom (vyše 6 tis.) a Košickom kraji (vyše 5,5 tis.). Podiel nezamestnaných osôb s nízkym vzdelaním sa dlhodobo pohybuje okolo úrovne 30 % z celkového počtu nezamestnaných. Vo februári 2020 bol počet uchádzačov o zamestnanie so vzdelaním ISCED 0-2 celkom 56 tis., čo bolo o 3,5 tis. menej ako vo februári 2019. No vo februári 2021 tento počet vzrástol až na 69 tis. čo bol ročný nárast 13 tis. uchádzačov o zamestnanie.

⁸ Pri skúmaní údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v období medzi februárom 2020 a 2021 sú z regionálneho hľadiska dôsledky pandémie na pracovný trh zrejme prakticky vo všetkých regiónoch, najmä však v Prešovskom a Košickom kraji, kde počet uchádzačov o zamestnanie stúpol o vyše 10 tis. Najmenej stúpol počet uchádzačov o zamestnanie v Trenčianskom kraji, a to o vyše 6 tis.

⁹ Hlavné zistenia z dotazníkového prieskumu v základných a stredných školách o priebehu dištančnej výučby v školskom roku 2019/2020, IVP MŠVVaŠ SR, <https://www.minedu.sk/data/att/17338.pdf>

¹⁰ V školskom roku 2020/2021, sa v čase pandemických opatrení takmer 50% detí zo sociálne znevýhodneného prostredia / MRK (359 zo 720) nezúčastňovala výučby prezenčne alebo na diaľku, pretože materské školy neposkytovali žiadne formy vzdelávania. Vplyv pandemickej situácie na priebeh vzdelávania v materských školách v školskom roku 2020/2021, Štátna školská inšpekcia 2021, https://www.ssi.sk/wp-content/uploads/2021/07/Dotaznik_priebeh_vzdelavania_MS_sprava_2020-2021.pdf

¹¹ Podľa učiteľov druhého stupňa základných škôl sa 81% detí zvyčajne zúčastňovalo na dištančnom vzdelávaní pravidelne, takmer 10% detí sa vôbec nezúčastňovalo dištančného vzdelávania. 84,5% učiteľov uviedlo, že žiaci sa počas dištančného vzdelávania naučili menej učiva. Učitelia odhadujú, že žiaci sú v omeškani 2 mesiace v porovnaní s bežnou triedou. V dôsledku pandémie učitelia najčastejšie zažívali zhoršenie zdravia (46%) a duševného zdravia (41%). Správa z reprezentatívneho prieskumu o priebehu a dopade dištančnej výučby v školskom roku 2020/2021, Centrum vzdelávacích analýz 2021, <https://www.vzdelavacieanalyzy.sk/?p=271>

		<p>príčom zatvorenie škôl¹² a rýchly prechod na online vzdelávanie prehľbil už identifikované nedostatky systému vzdelávania¹³. Digitálna a zelená transformácia spoločnosti predpokladá zabezpečenie dostatočného priestoru na rozvoj relevantných zručností nielen pracujúcich, ale všetkých členov spoločnosti, vrátane detí a seniorov.</p> <p>Podporné opatrenia budú formulované v súlade s princípmi Európskeho piliera sociálnych práv, pričom sa zohľadnia tieto najzávažnejšie výzvy:</p> <p>Adaptabilný a prístupný trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pretrvávajúce problémy v štruktúre nezamestnanosti; • Chýbajúca dôkladnejšia profilácia uchádzačov o zamestnanie; • Sektor sociálneho hospodárstva zatiaľ poskytuje pracovné príležitosti relatívne malému počtu znevýhodnených osôb; • Nízka účasť rodičov malých detí na trhu práce; • Nedostatočná spolupráca verejných a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, ako aj ich prepojenie so sociálnymi službami a elektronizácia; • Ohrozené sú takmer 2/3 pracovných miest automatizáciou a robotizáciou, meniaci sa trh práce si vyžaduje nové zručnosti, najmä digitálne, a to aj v prípade žiakov a študentov. <p>Kvalitné inkluzívne vzdelávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nesúlad medzi systémami vzdelávania a odbornej prípravy a požiadavkami trhu práce. Systémy nie sú dobre pripravené reagovať na výzvy a neposkytujú kvalitné inkluzívne vzdelávanie; • Neuspokojivá dostupnosť, prístupnosť a adaptabilita vzdelávania, aj z hľadiska príležitostí na neformálne vzdelávanie, výchovu k zdravému životnému štýlu a športové aktivity; • Významný modernizačný dlh a nedostatočná kvalita školskej infraštruktúry na všetkých stupňoch vzdelávania, ktorá limituje konkurencieschopnosť vzdelávacieho systému SR na medzinárodnej úrovni a spomaľuje adaptáciu pre potreby 21. storočia; • Vzdelávací systém uprednostňuje získavanie encyklopedických vedomostí namiesto rozvíjania kritického myslenia a mäkkých zručností žiakov; • Nízka predprimárna zaškolenosť detí, nedostatočná ponuka a dostupnosť služieb pre deti v ranom a predškolskom veku, vrátane znevýhodnených detí; • Málo atraktívne učiteľské povolanie, pregraduálna príprava pedagogických a odborných zamestnancov je nedostatočná, chýbajú kvalitné príležitosti pre ďalší rozvoj ich profesijných kompetencií a digitálnych zručností, ako aj systém monitorovania ich vzdelávacích potrieb; • Neuspokojivé výsledky vzdelávania, ktoré sú výrazne ovplyvnené sociálno-ekonomickým zázemím¹⁴¹⁵ alebo odlišným materinským
--	--	---

¹² <https://www.minedu.sk/rozhodnutia-a-usmernenia-v-case-covid-19/>

¹³ Podľa prepočtov vychádzajúcich z odhadov riaditeľov a odhadov triednych učiteľov sa do dištančného vzdelávania nezapojilo 52 000 žiakov základných a stredných škôl (7,5% populácie žiakov). Takmer 128 000 žiakov (18,5% všetkých žiakov) sa nevyučovalo online (väčšina z nich sa pravdepodobne vzdelávala prostredníctvom iných foriem dištančného vzdelávania, napríklad zasielaním vytlačených pracovných listov). Hlavné zistenia z dotazníkového prieskumu v základných a stredných školách o priebehu dištančnej výučby v školskom roku 2019/2020, IVP MŠVVaŠ SR, <https://www.minedu.sk/data/att/17338.pdf>

¹⁴ Dopad socio-ekonomického prostredia na výsledky slovenských žiakov je silnejší ako v priemere OECD. Národná správa PISA 2018, https://www.nucem.sk/dl/4636/Narodna_sprava_PISA_2018.pdf

¹⁵ Testovanie 9 2019 – Matematika: Najúspešnejšími v matematike sú študenti z okresu Bratislava I, ktorí dosiahli mieru úspešnosti 78,8%, ich výsledky sú výrazne a podstatne lepšie ako je celonárodný priemer. Ďalšia skupina pozostáva z okresov, ktoré dosiahli sú významne lepšie ako je celoštátny priemer, konkrétne: Bratislava IV, Bratislava II, Považská Bystrica a Trenčín. Výsledky sú významne horšie ako je celoštátny priemer v okresoch: Gelnica, Revúca a Rožňava. Nasledujúce okresy tiež dosiahli podstatne horšie výsledky v matematike ako je celonárodný priemer: Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Sabinov, Poltár, Trebišov, Krupina, Sobrance, Medzilaborce a Košice - okolie. Rozdiel medzi výsledkami žiakov z okresu Bratislava I (78,8%) a z okresu Gelnica (44,7%) bol 34,1 percentuálnych bodov.

Slovenský jazyk a literatúra: Najúspešnejšími v slovenskom jazyku a literatúre sú študenti z okresu Bratislava I, ktorí dosiahli priemernú mieru úspešnosti 74,3%, ich výsledky sú výrazne a podstatne lepšie ako je celonárodný priemer. Výsledky významne lepšie ako celoštátny priemer dosiahli

			<p>jazykom. Konkrétne, študenti zo sociálno-ekonomicky znevýhodneného prostredia, ktorým chýbajú prostriedky na prístup k podpore a zariadeniam, môžu byť vážne postihnutí krízou spôsobenou ochorením COVID-19, čoho výsledkom bude nárast nerovností vo vzdelávaní¹⁶;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšujúci sa počet žiakov s predčasne ukončenou školskou dochádzkou, najmä zo znevýhodnených skupín; • Pretrvávajúca segregácia rómskych žiakov vo vzdelávaní, ich nadmerné zastúpenie v špeciálnom školstve a nerovnaké zaobchádzanie; • Zvyšujúce sa množstvo sociálno-patologických javov (šikana, nízky well-being, extrémizmus, rizikové správanie). <p>Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalizácia a dekarbonizácia majú podstatný dopad na hospodárstvo a pracovnú silu. Pandémia COVID-19 urýchlila štrukturálne zmeny a tempo zelenej a digitálnej transformácie; • Slabá finančná podpora pre vzdelávanie dospelých zo strany štátu. Chýba jednotiaci nástroj podpory dospelých populácie na ďalšom vzdelávaní; • Rôzny prístup zamestnávateľov k poskytovaniu vzdelávania zamestnancom. Nižšia účasť zamestnancov MSP a SZČO na ďalšom vzdelávaní oproti zamestnancom väčších podnikov; • Chýba koncepcia rozvoja základných, životných zručností a kľúčových kompetencií, vrátane digitálnych zručností, čo znižuje potenciál pracovnej sily; • Dostupnosť kvalitných a inkluzívnych služieb v oblasti celoživotného poradenstva je nedostatočná, čo znižuje účasť dospelých na ďalšom vzdelávaní; • Nízka dostupnosť vzdelávania a poradenstva pre dospelých, nedostatok záujmu a motivačných nástrojov na zvýšenie účasti a podpory získavania kompetencií v oblasti ČZV; • Absencia systému uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. <p>Záruka pre mladých</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neuplatňuje sa komplexný, individualizovaný a celostný prístup pri podpore mladých ľudí pri ich vstupe na trh práce a v čase prechodu zo školy do zamestnania, založený na poznaní potrieb cieľovej skupiny. <p>Aktívne začlenenie a dostupné služby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neuspokojivé zabezpečenie prechodu z ústavnej na domácu a komunitnú starostlivosť, nedostatočný rozsah komunitných sociálnych služieb, nie sú dostupné a prístupné všetkým cieľovým skupinám, chýba účinná spolupráca medzi ich poskytovateľmi a chýbajú podporné mechanizmy zamerané na oblasť komunitného rozvoja, vrátane v prostredí znevýhodnených MRK; • Absentujúci koncept prepojenej dlhodobej (sociálno-zdravotnej) starostlivosti, vrátane posudkovej činnosti, ako aj optimálnej siete zariadení poskytujúcich dlhodobú starostlivosť;
--	--	--	---

študenti v okresoch: Bratislava II, Košice I a Bratislava IV. Žiaci v okresoch Poltár a Revúca dosiahli významne horšie výsledky ako celoštátny priemer. Výsledky značne horšie ako celoštátny priemer dosiahli študenti v okresoch: Gelnica, Sabinov, Rožňava, Trebišov, Krupina, Kežmarok, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš. Rozdiel medzi výsledkami žiakov z okresu Poltár (49,2%) a Bratislava I (74,3%) bol 25,1 percentuálnych bodov. Testovanie 9 2019 – Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka základných škôl a 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom, https://www.nucem.sk/dl/4467/Vysledky_T9_2019_final_prezentacia.pdf;

¹⁶ Podiel nezapojených študentov bol najvyšší v školách s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP):
o Na základných školách, ktoré mali najvyšší podiel žiakov zo SZP, nebolo možné sa zapojiť pre takmer štvrtinu žiakov (23,8%), v porovnaní s 3,1% na školách so žiadnym alebo minimálnym podielom žiakov zo SZP
o Na stredných školách s najvyšším zastúpením študentov z SZP mali nezapojených 13,9% študentov (2,9% na stredných školách z najnižším podielom)
o Nadpriemerný podiel nezapojených študentov bol v krajoch Košice (12,7%), Prešov (11,8%) a Banská Bystrica (9,2%):
o V týchto regiónoch sa vzdelávajú na školách dve tretiny celkového odhadovaného počtu nezapojených žiakov

Hlavné zistenia z dotazníkového prieskumu v základných a stredných školách o priebehu dištančnej výučby v školskom roku 2019/2020, IVP MŠVVaŠ SR, <https://www.minedu.sk/data/att/17338.pdf>

			<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočný prístup k integrovanej zdravotnej starostlivosti, nízka účasť obyvateľstva na preventívnych programoch; • Slabá dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre najviac znevýhodnené skupiny obyvateľstva; • Chýbajúci personál v oblasti zdravotných a sociálnych služieb, potreba zatraktívnenia povolania v týchto oblastiach; • Pretrvávajúca nepriaznivá sociálno-ekonomická situácia v obciach s prítomnosťou MRK a chýbajúci komplexný mechanizmus podpory pre tieto cieľové skupiny; • Absentujúce cenovo dostupné a prístupné bývanie; • Nedostatočný prístup k základnej infraštruktúre, technickej a občianskej vybavenosti v lokalitách MRK v porovnaní s ostatnou populáciou; • Absentujúca účinná ochrana znevýhodnených skupín pred diskrimináciou a nerovným zaobchádzaním; • Potreba udržania a rozvíjania systému monitorovania a hodnotenia inkluzívnych politík z dôvodu ich lepšieho zacielenia. <p>Potravinová a materiálna deprivácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepostačujúci rozsah sociálnych intervencií pri odstraňovaní najhorších foriem chudoby, materiálnej deprivácie a sociálneho vylúčenia. <p>Sociálne inovácie a experimenty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absentujúci systém podpory a implementácie inovatívnych prístupov a ich zavedenia do praxe.
CP 5	OP Slovensko	EFRR	<p>Pre kvalitnejší život v slovenských regiónoch sa navrhuje podporovať viacero oblastí v rámci tohto cieľa politiky, primárne z týchto dôvodov:</p> <p>Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych aktérov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok administratívnych kapacít na aplikovanie integrovaného riadenia a rozvoja z úrovne samospráv, vrátane strategického plánovania, rozhodovania založeného na dátach, otvoreného vládnutia a vytvárania medzisektorových partnerstiev. <p>Kvalitnejšie verejné politiky a otvorené vládnutie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potreba posilnenia integrovaného prístupu k sociálnemu, hospodárskemu a environmentálnemu rozvoju na regionálnej a miestnej úrovni, prostredníctvom integrovaných územných investícií, ktoré v sebe integrujú možnosti všetkých cieľov politiky súdržnosti. <p>Bezpečné fyzické prostredie obcí, miest a regiónov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prehlbujúca sa polarizácia spoločnosti, nárast populizmu, extrémizmu a radikalizácie, nedôvera v inštitúcie demokratického štátu, nízkej miery stotožnenia sa občanov s EÚ a nízka účinnosť verejných inštitúcií a verejnej správy v danej oblasti; • Potreba zvýšenia bezpečnosti v súlade so Stratégiou prevencie kriminality a relevantnými cieľmi bezpečnosti, ako aj súvisiacich verejných služieb vychádzajúcich zo strategických častí Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) na regionálnej a miestnej úrovni; • Nedostatočná kvalita regionálnej letiskovej infraštruktúry a verejných letísk s kritickým stavom bezpečnosti leteckej prevádzky. <p>Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potreba posilniť komunitný rozvoj, rozvoj medziľudských vzťahov, znižovanie sociálneho vylúčenia prostredníctvom nového využitia mestských a vidieckych objektov v prospech komunít a aktívneho trávenia voľného času; • Nedostatok kvalitnej infraštruktúry pre pohybové a športové aktivity občanov.

			<p>Kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potreba zlepšiť atraktivitu lokalít, ich prístupnosť a kvalitu poskytovania informácií pre návštevníkov v záujme využitia potenciálu územia; • Vysoký podiel kultúrnych pamiatok v ohrozenom a dezolátnom stave.
Špecifický cieľ FST	OP Slovensko	FST	<p>Nevyhnutné je riešenie dôsledkov transformácie a podpora území, ktoré sú najviac ovplyvnené prechodom ku klimatickej neutralite vzhľadom na ich závislosť od fosílnych palív alebo od priemyselných procesov náročných na produkciu skleníkových plynov a znečisťujúcich látok vplývajúcich na kvalitu okolitého ovzdušia. Na Slovensku ide o tri regióny, ktoré majú potenciál byť podporované v rámci FST, a to: Trenčiansky región (konkrétne región hornej Nitry), Banskobystrický región a Košický región, pričom čelia nasledovným výzvam:</p> <p>Hospodárska diverzifikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potreba preorientovania regionálnej ekonomiky na nové sektory vzhľadom na ukončenie ťažby a využívanie hnedého uhlia, ktorej dôsledkom bude zvýšenie počtu nezamestnaných, pre ktorých bude potrebné zabezpečiť rekvalifikáciu a vytvoriť nové pracovné miesta; • Rozvoj už etablovaných sektorov a riešenie sociálno-zamestnaneckých následkov zavádzania nových technológií a priemyselných postupov smerujúcich k naplneniu klimatických cieľov, podpora MSP vrátane mikropodnikov a začínajúcich podnikov, ktorá povedie k ekonomickej diverzifikácii, modernizácii a konverzii; • Vytváranie nových firiem v územiach najviac postihnutých prechodom ku klimatickej neutralite; • Potreba zlepšenia digitálnej pripojiteľnosti a investície do digitálnych inovácií. <p>Udržateľné životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora pri naplnení Integrovaného národného energetického a klimatického plánu a prechodu na hospodárstvo neutrálne z hľadiska klímy; • Potreba alokovania zdrojov na prelomové technológie, investície do ekologickejšej priemyselnej výroby a trvalo udržateľného odpadového hospodárstva v regióne; • Riešenie environmentálnych dopadov spôsobených ťažbou uhlia a priemyselnou výrobou; • Potreba znižovania energetickej chudoby, hlavne prostredníctvom zvýšenia energetickej efektívnosti budov. <p>Kvalita života a sociálna infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potreba zatriktívnenia regiónov ovplyvnených transformáciou s cieľom zníženia migrácie obyvateľstva, najmä mladých ľudí, odlivu mozgov a zabránenie celkovému vyľudňovaniu území; • Potreba nahradiť zanikajúce pracovné miesta v dôsledku transformačných procesov novými pracovnými príležitosťami v regióne; • Zabezpečenie zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácia pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie; • Zabezpečenie participatívneho princípu a zapojenie príslušných miestnych, regionálnych a národných zainteresovaných strán, podnikateľského sektora, zástupcov relevantných mimovládnych organizácií a zapojenie mladých do prípravy a realizácie Plánu spravodlivej transformácie územia; • Nedostatočná podpora aktivít v oblasti sociálnej inklúzie, špecificky infraštruktúry pre vzdelávanie, vrátane stredísk odbornej prípravy a sociálnej infraštruktúry na komunitnej úrovni.

2. Výber politik, koordinácia a doplnkovosť (komplementarita)

Ref:čl.11 ods 1, písm. b) body i)-iii),VN

2.1 Súhrn politických rozhodnutí a hlavných očakávaných výsledkov pre každý z fondov, na ktorý sa vzťahuje Partnerská dohoda – čl.11 ods. 1, písm. b) bod i) VN

Európska zelená dohoda stanovila ambiciózny cieľ transformácie hospodárstva EÚ na udržateľnú budúcnosť a rámec pre dosiahnutie klimaticky neutrálneho a obehového hospodárstva najneskôr do roku 2050. V tejto súvislosti bude Slovensko využívať fondy v rámci partnerskej dohody tak, aby sa dosiahol maximálny účinok: dodávania čistej, cenovo dostupnej a bezpečnej energie, urýchlenia prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, mobilizácie priemyslu pre čisté a obehové hospodárstvo, budovania a obnovy budov efektívnym spôsobom z hľadiska energie a zdrojov, naplnenia ambície nulového znečistenia životného prostredia bez toxických látok, ochrany a obnovy ekosystémov a biodiverzity, zabezpečenia odolnosti regiónov a miest voči vplyvom zmeny klímy a ďalšími, v súlade s konkrétnymi iniciatívami v rámci Európskej zelenej dohody. Slovensko navyše použije fondy na mobilizáciu výskumu a podporu inovácií v oblasti udržateľnosti. Slovensko vo svojich investíciách v rámci všetkých politických cieľov zohľadní zásadu výrazne nepoškodzovať „Do No Significant Harm“. Vzhľadom na to, že Európska zelená dohoda zdôrazňuje, že jej ciele je možné dosiahnuť iba vtedy, keď nikoho nenecháme bokom, a to spravodlivým a inkluzívnym spôsobom, Slovensko podporí tých najzraniteľnejších a najviac vystavených sociálnym a ekonomickým vplyvom transformácie, napríklad rekvalifikáciou a zvyšovaním kvalifikácie. Slovensko sa zároveň bude usilovať, v zmysle návrhu legislatívneho balíka „Fit for 55“, zabezpečiť uplatňovanie princípov prvoradosti energetickej efektívnosti. Pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ budú aplikované princípy zeleného verejného obstarávania pri všetkých tých predmetoch verejných obstarávaní, kde to bude možné, minimálne v rámci produktových skupín, ktoré sú ústredné orgány štátnej správy povinné uplatňovať na základe príslušných uznesení vlády SR.

CIEĽ POLITIKY 1 – INTELIGENTNEJŠIA A KONKURENCIESCHOPNEJŠIA EURÓPA

Fond: EFRR

Vecné a obsahové námety pre špecifické určenie podporovaných oblastí budú zabezpečované prostredníctvom národnej aktualizovanej RIS3 stratégie, jej akčných plánov a s ňou spojených procesov.

Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií

Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch

Hlavným predmetom podpory bude posilnenie spolupráce medzi verejným akademickým a podnikateľským sektorom a zvyšovanie výskumného a inovačného potenciálu v podnikoch. Všetky aktivity sa budú vykonávať pre oblasti definované v stratégii inteligentnej špecializácie RIS3.

Očakávané výsledky:

- posilnenie prepojení a vytvorenie dlhodobých partnerstiev medzi klastrami, podnikmi a verejným akademickým sektorom,
- posilnenie spolupráce medzi podnikmi a výskumnými inštitúciami, ktorá umožní prechod na inteligentné a obehové hospodárstvo,
- zvýšenie investícií zo strany súkromného sektora do výskumu a inovácií,
- zvýšenie kvantity a kvality vstupov i výstupov VaI v SR,
- zvýšenie inovačných kapacít a produktivity podnikov.

Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume, vývoji a inováciách

Hlavným cieľom opatrenia je zabezpečenie vysoko kvalitných ľudských zdrojov pre modernú, odolnú a efektívnu ekonomiku Slovenska.

Očakávané výsledky:

- stabilizácia a nárast kvalitných ľudských zdrojov v akademickom, verejnom a podnikovom výskumnom sektore,
- zníženie odlivu ľudského výskumného kapitálu do zahraničia, podpora návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí,
- etablovanie zahraničných výskumníkov v slovenskom výskume,

- zvýšenie počtu vedecko-výskumných pracovníkov v podnikoch,
- zlepšenie schopnosti prenosu výsledkov VaV do praxe.

Podpora rozvoja a modernizácie centrálnej a zdieľanej infraštruktúry pre výskum a vývoj

Hlavným cieľom podpory bude dokončenie a optimalizácia výskumnej infraštruktúry so zohľadnením ROADMAP výskumnej infraštruktúry v SR na európsku úroveň a zabezpečiť sieťovanie slovenských výskumných infraštruktúr so zahraničím, najmä v rámci ESFRI.

Osobitne v oblasti zdravotnej starostlivosti je zámerom výstavba, dobudovanie a podpora infraštruktúry a kapacít pre podporu VaV v oblasti prevencie, diagnostiky, liečby, ako aj následnej starostlivosti najmä spoločensky závažných ochorení s následným zlepšením zdravotného stavu obyvateľstva a zvýšením kvality života.

Očakávané výsledky:

- optimalizácia univerzitných vedeckých parkov (UPV) a výskumných centier (VC),
- sprístupnenie verejnej VaV infraštruktúry pre riešenie výskumných úloh podnikového sektora,
- budovanie výskumných infraštruktúr pre riešenie celospoločenských výziev a núdzových situácií/ohrození, ako aj vytvorenie podmienok pre integráciu klinického výskumu a špičkovej medicíny, najmä v kľúčových oblastiach spoločensky závažných ochorení (napr. TRC – translačné výskumné centrá, výskumná nemocnica),
- podpora investícií do strategickej infraštruktúry v rámci optimalizovanej siete, ktorá prispieva k napĺňaniu priorít, cieľov, iniciatív, najmä v oblasti kľúčových podporných technológií EÚ,
- zvýšenie investícií do zdravotníckej infraštruktúry, komplexné, najmä dlhodobé projekty zamerané na výskum v oblasti diagnostiky, diagnostických a terapeutických postupov/procesov.

Podpora mezinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií

Hlavným cieľom opatrenia je posilnenie účasti slovenských subjektov v európskych výskumných a inovačných programoch, partnerstvách a iniciatívach v rámci EÚ.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie účasti, úspešnosti a podpory slovenských subjektov, výskumníkov, výskumných tímov a kvality ich projektových návrhov v iniciatívach Európskeho výskumného a inovačného priestoru.

Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy

Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie

Hlavným cieľom podpory je zvýšenie inovačnej schopnosti ekonomiky, prostredníctvom zavádzania top digitálnych technológií, zvýšenie kvality poskytovaných verejných služieb, zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti a rozvoj digitálnych zručností previazaných na potreby vyplývajúce z priemyselnej transformácie, cieľov RIS3 a Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030.

Cieľom podpory bude zvýšenie inovačnej schopnosti ekonomiky, prostredníctvom zavádzania top digitálnych technológií.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov prostredníctvom podpory digitalizácie priemyselnej výroby, služieb a inovatívnych procesov lepšej regulácie,
- fungovanie nových podnikateľských modelov vrátane zdieľaného a obehového hospodárstva, decentralizovanej digitálnej ekonomiky a využitia digitálnych a zelených inovácií technológií v priemysle a službách,
- vytvorenie funkčnej národnej siete európskych centier digitálnych inovácií,
- (CDI) - „one stop shop“ miesta zamerané na podporu digitálnej transformácie a zapojenie do siete európskych centier digitálnych inovácií (ECDI),
- zvyšovanie úrovne digitalizácie v zdravotníctve, s orientáciou na systematickú prácu s dátami, aplikačné nástroje využitia dát vrátane „AI“ a digitálnych inovácií pre preventívu, skrínig, diagnostiku a terapeutiku,
- zavedenie nástrojov a riešení z oblasti telemedicíny v zdravotníctve pre zvýšenie dostupnosti a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- posilňovanie kapacít v oblasti výskumu, vývoja a aplikácie vysokovýkonných výpočtov a kvantových technológií, umelej inteligencie, technológií decentralizovaného záznamu a iných inovatívnych

technológií.

Cieľom podpory bude zvyšovanie kvality poskytovaných verejných služieb a vybudovanie účinného systému ochrany kybernetickej a informačnej bezpečnosti.

Očakávané výsledky:

- vybudovanie platformových služieb v rámci centrálnych informačných systémov verejnej správy, zavedenie „Government as a Platform“ pomocou API,
- predikcia a manažment rizík pri riešení verejných problémov, lepšie riadenie a plánovanie zdrojov a procesov vo verejnej správe,
- digitalizácia kľúčových procesov zabezpečujúcich udržateľný rozvoj Slovenska,
- podpora a posilňovanie kybernetickej bezpečnosti na národnej úrovni a v rámci verejnej správy (dostupnosť, bezpečnosť, odolnosť), vrátane informačnej bezpečnosti v online priestore.

Cieľom podpory je vybudovanie digitálnych zručností previazaných na potreby vyplývajúce z priemyselnej transformácie a cieľov RIS 3.

Očakávané výsledky:

- posilnenie kapacity a inovačnej schopnosti hospodárstva zavedením špičkových digitálnych technológií a riešení IKT (najmä v MSP), podpora centier digitálnych inovácií; zvýšenie účasti na európskych projektoch spoločného záujmu (projekty viacerých krajín) na vzdelávaní vyplývajúcom z priemyselnej transformácie, ako aj v oblasti zelenej transformácie,
- zvyšovanie kvality a účinnosti verejných služieb z hľadiska rozvoja kapacít vo verejnej správe, súkromnom sektore a zlepšovanie schopnosti občanov využívať tieto služby efektívne a bezpečne; ďalšie zavádzanie celoeurópskych interoperabilných služieb,
- podpora odbornej prípravy a zvyšovanie počtu lektorov zameraných na rozvoj pokročilých digitálnych zručností a odbornú prípravu IT špecialistov; podpora iniciatívy koalície digitálnych zručností a pracovných miest ES, zvýšenie aktivít spojených s programovaním, elektronického začlenenia, používania pokročilých riešení IKT, ďalší rozvoj služieb elektronického vzdelávania, kybernetickej bezpečnosti a bezpečnosti online pre mladých ľudí; zvýšenie podielu žien v oblastiach IKT.

Podpora budovania inteligentných miest a regiónov

Hlavným predmetom podpory bude zabezpečenie rozvoja miest a regiónov prostredníctvom implementácie inovatívnych technologických riešení.

Očakávané výsledky:

- zapájanie občanov do verejného života a podpora nástrojov pre participáciu občanov na správe vecí verejných,
- zavádzanie inovácií inteligentnej špecializácie v miestnej a regionálnej samospráve,
- zefektívnenie využívania zdrojov v regióne a meste, vrátane monitorovania súvisiacej infraštruktúry a inteligentného odpadového hospodárstva,
- vytvorenie možnosti širokého a dostupného využitia služieb inteligentnej mobility pre dopravu osôb a prepravu tovarov (inteligentné dopravné systémy, inteligentné dáta),
- rozvoj a budovanie infraštruktúry pre alternatívne formy, tvorba podmienok pre použitie prepojených automatizovaných a autonómnych dopravných prostriedkov.

Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, a to aj produktívnymi investíciami

Podpora malého a stredného podnikania

Hlavným cieľom opatrenia bude stimulovať rozvoj malých a stredných podnikov v rôznych sektoroch hospodárstva, s prioritným zameraním na oblasti určené RIS3 a inovatívne podniky.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie prístupu MSP k financovaniu, vrátane na mieru šitých finančných nástrojov,
- zvýšenie inovačného potenciálu MSP,
- stimulovanie inovačného potenciálu prechodu na obehové a nízkouhlíkové hospodárstvo na podporu rastu konkurencieschopnosti MSP,
- zlepšenie rozhodovacích procesov orgánov verejnej správy pri podpore a rozvoji MSP,

- nárast inovátnych riešení a inovátného dizajnu a ekodizajnu, prechod MSP na obehové hospodárstvo, efektívnejšie využívanie zdrojov a druhotných surovín, úspora materiálov a energetických zdrojov,
- udržanie a posilnenie pozície podnikateľských subjektov po prekonaní ekonomickej krízy spôsobenej pandémiou COVID-19,
- zlepšenie prístupu MSP a záujemcov o podnikanie k rôznym formám poradenstva a podpory podnikania.

Internacionalizácia malého a stredného podnikania

Cieľom je podpora rastu produktivity a udržania konkurencieschopnosti slovenských MSP v medzinárodnom priestore.

Očakávané výsledky:

- lepší prienik MSP na zahraničných trhoch, prístup k poradenstvu a zvýšenie účasti slovenských MSP na domácich a zahraničných prezentačných podujatiach (veľtrhy, výstavy, konferencie), obchodných a podnikateľských misiách, podujatiach a konferenciách.

Podpora sieťovania podnikateľských subjektov

Hlavným cieľom opatrenia je rozvoj inovačného ekosystému, prostredníctvom podpory budovania a rozvoja klastrového ekosystému a platforiem podporujúcich zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikov.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie klastrového ekosystému na Slovensku a zvýšenie zapájania MSP do klastrových organizácií a platforiem podporujúcich inovácie, vrátane digitálnych a eko-inovácií,
- sieťovanie podnikov a ich zapájanie do hodnotových reťazcov,
- zapojenie klastrov a inovačných platforiem do medzinárodných sietí,
- rozvoj zdieľanej infraštruktúry vrátane cezhraničnej podporujúcej spoluprácu a inovácie.

Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie

Zručnosti na posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre RIS3

Hlavným cieľom je poskytnúť a rozvíjať zručnosti a kompetencie (technické, vysoko špecializované, generické, digitálne a iné) pre inteligentnú špecializáciu a priemyselnú transformáciu v úzkej spolupráci medzi vzdelávacími inštitúciami a podnikmi, a to aj prostredníctvom modernizácie vzdelávacej infraštruktúry.

Očakávané výsledky:

- lepšie zosúladenie zručností a kompetencií s odvetvovými potrebami,
- poskytovanie zručností pre pracovníkov príslušných kľúčových priemyselných odvetví (znižovanie nedostatku zručností),
- budovanie pracovnej sily vybavenej širokou škálou zručností,;
- posilnené väzby a široká vzájomná spolupráca medzi podnikmi a zamestnávateľmi, vysokými školami, poskytovateľmi vzdelávania a inými poskytovateľmi zručností,
- rozvoj širšej a flexibilnejšej ponuky vzdelávania a odbornej prípravy reagujúcej na zmeny v dopyte po zručnostiach,
- zlepšené kompetencie a vytváranie stáleho inovátného ekosystému objavovania podnikov s cieľom zvýšiť budovanie kapacít na základe vysokej adaptability a flexibility v transformačných procesoch,
- modernizovaná a optimalizovaná školská infraštruktúra schopná poskytovať zručnosti a kompetencie absolventov v súlade so sektorovými potrebami,
- vytváranie inovačných konzorcií v regiónoch Slovenska vo vybraných sektoroch hospodárstva s prihliadnutím na regionálne špecifiká a priority RIS3 SK na základe projektov kvality definovaných prístupom zdola nahor.

Zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti

Podpora širokopásmového pripojenia

Cieľom podpory bude zabezpečenie širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie percenta pripojených adries/domácností s prístupom k širokopásmovému pripojeniu (min.100 Mbps, ktoré môžu byť upgradované na 1 Gbps),

- pripojenie významných sociálno-ekonomických partnerov s prioritizáciou (zdravotníctvo, vzdelávacie inštitúcie, VaI inštitúcie, mestské oblasti, dopravné uzly, ako aj podniky digitálneho odvetvia) na širokopásmové pripojenie (min. 1 Gbps a rýchlejšie),
- zvýšenie pokrytia hlavných dopravných koridorov bezdrôtovými technológiami, zvýšenie bezpečnosti infraštruktúry.

CIEĽ POLITIKY 2 – ZELENŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA

Fond: EFRR/KF/ENRAF

Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov

Potrebné bude podporiť realizáciu opatrení na implementáciu opatrení na dosiahnutie národných energetických cieľov vyjadrených v INEKP. Zahŕňa to zlepšenie energetickej efektívnosti v podnikoch a opatrenia na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov, keďže budovy spolu s priemyslom predstavujú najvyšší potenciál úspor energie. K zlepšovaniu energetickej efektívnosti prispeje aj podpora opatrení zameraných na zvýšenie účinnosti systémov zásobovania energiou (teplom/chladom) a využívanie alternatívnych pohonov v podnikoch, vrátane budovania príslušnej neverejnej infraštruktúry. Znížením konečnej energetickej spotreby vo verejných budovách a bytových budovách sa prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov. Zlepšenie tepelnotechnických vlastností budovy vedie k zlepšeniu podmienok zdravej klímy vo vnútornom prostredí, vyššej úrovni pohody a pohodlia a zlepšeniu zdravia užívateľov¹⁷. Využívaním OZE a nízko-emisných zariadení v budovách sa zlepši kvalita ovzdušia, čo bude mať priaznivý dopad na zdravie a kvalitu života obyvateľov. Kľúčovým opatrením v tejto oblasti a predpokladom dosahovania energetických cieľov bude podpora rozvoja udržateľnej regionálnej a lokálnej energetiky, vrátane energetického plánovania a optimalizácie spotreby, ako aj podpora a uplatňovanie princípu prvoradosti energetickej efektívnosti.

Očakávané výsledky:

- príspevok k plneniu cieľov EÚ v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030 a strategických cieľov prechodu EÚ na uhlíkovú neutralitu do roku 2050,
- podpora implementácie opatrení energetickej efektívnosti s cieľom prispieť k zníženiu konečnej spotreby energie a k plneniu povinností uvedených v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne SR a Nízkouhlíkovej stratégii rozvoja SR do roku 2030,
- systematická podpora energetického plánovania, koordinácie a rozvoja udržateľnej regionálnej a lokálnej energetiky (prostredníctvom vytvorenia siete energetických centier a posilnením energetického manažmentu samospráv) a podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti, znižovanie emisií skleníkových plynov a využívanie OZE s cieľom optimalizovať energetickú potrebu a spotrebu, vrátane zvyšovania informovanosti v oblasti energetickej efektívnosti,
- zvýšenie energetickej efektívnosti v podnikoch a prevádzkach prostredníctvom podpory zavádzania energeticky efektívnych opatrení, vrátane SMART technológií, meracej a riadiacej techniky,
- rozšírenie vysoko energeticky efektívneho a dekarbonizovaného fondu budov a aktivizácia digitalizácie budov,
- zintenzívnenie miery nákladovo-efektívnych hĺbkových obnov¹⁸ bytových budov¹⁹ a zvýšenie tempa hĺbkovej obnovy verejných budov²⁰ s aplikovaním prvkov na ochranu prírody a biodiverzity a zelenej infraštruktúry a s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti a zásad obehového hospodárstva,
- zvýšenie počtu budov vybavených systémami riadenia a automatizácie²¹ budovy a počtu budov vybavených prvkami na nabíjanie elektrických vozidiel (infraštruktúra vedenia, nabíjacie stanice)²²,
- zníženie energetickej náročnosti distribúcie tepla/chladu, efektívnejšie využitie kapacity existujúcich systémov CZT a zlepšovanie energetickej efektívnosti infraštruktúry pri zásobovaní energiou,
- zvýšenie využívania alternatívnych zdrojov a pohonov v podnikoch a prevádzkach.

¹⁷ DSOFB, s. 28-33, s. 57

¹⁸ §2 ods. (8) zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

¹⁹ DSOFB, s.32, obr.8

²⁰ DSOFB, s. 37,39

²¹ DSOFB s. 40, §8 ods (6) zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

²² DSOFB, s. 33

Podpora energie z obnoviteľných zdrojov udržateľným spôsobom v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené

Vhodnou kombináciou OZE a nízkouhlíkových technológií sa bude znižovať spotreba fosílnych palív, teda aj emisie skleníkových plynov. SR má potenciál v oblasti veternej a solárnej energie. Málo využívaný je potenciál geotermálnej energie, kde podpora hydrogeologického prieskumu zameraného na efektívne využívanie geotermálnej energie (vrátane hĺbenia geotermálnych vrtov) prispeje k vytvoreniu podmienok na reálne využívanie týchto OZE, najmä pre zásobovanie teplom. V prípade podpory výroby energie z biomasy, bude zabezpečené dodržanie kritérií trvalej udržateľnosti a prístupov šetrných k životnému prostrediu pri podporených zariadeniach. Dôležité bude okrem zvyšovania účinnosti výroby a distribúcie energie, aj zvyšovanie podielu OZE v systémoch zásobovania energiou (teplom/chladom), ako aj zvyšovanie podielu využívania OZE v domácnostiach na báze samospotrebitel'ov, resp. aktívnych odberateľ'ov a komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov. Podpora OZE bude realizovaná v súlade s podmienkami trvalej udržateľnosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia.

Očakávané výsledky:

- príspevok k plneniu cieľov EÚ v oblasti využívania OZE,
- vyššia miera využívania OZE v podnikoch a domácnostiach,
- zvyšovanie podielu OZE v systémoch zásobovania teplom a chladom, ako aj zvyšovanie podielu OZE v energonosičoch, vrátane biometánu a zeleného vodíka, najmä pre zabezpečenie vykurovania a chladenia,
- zvýšenie podielu OZE v individuálnom vykurovaní a chladení,
- zvýšenie využívania OZE v prostredí energetických spoločností a aktívnych odberateľ'ov,
- vytvorenie podmienok pre využívanie geotermálnej energie na energetické účely,
- urýchlenie prechodu na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný systém zásobovania energiou, znižovanie emisií a zlepšovanie kvality ovzdušia.

Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-e)

Podpora inteligentných energetických systémov a skladovania energie, vrátane inteligentných sietí a systémov riadenia prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, vrátane možností pre pripojenie nových zariadení na využívanie OZE a k zjednodušeniu, zjednoteniu a optimalizácii procesu pripájania zariadení do sústavy.

Očakávané výsledky:

- efektívne využívanie zdrojov a akumulčných zariadení prepojených so sústavou,
- vytvorenie možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľ'ov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov,
- zlepšenie energetickej efektívnosti a znižovanie energetických strát.

Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám

Cieľom je zlepšiť pripravenosť čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy v súlade so Stratégiou adaptácie na zmenu klímy Slovenskej republiky schválenou vládou SR v roku 2018. Predmetom podpory sú adaptačné opatrenia, najmä vodozádržné opatrenia, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, adaptácia povodňovej bezpečnosti vodných stavieb na zmenené klimatické podmienky, hydrogeologický prieskum, sanácia zosuvov (v súlade s Programom prevencie a manažmentu zosuvných rizík 2021 - 2029 schváleným vládou SR), aktualizácia plánov manažmentu povodňového rizika, tvorba adaptačných stratégií, najmä na nižších úrovniach, kompletizácia dát a informovanie v oblasti zmeny klímy. Základným predpokladom pre pripravenosť na riziká je tiež identifikácia ich pôvodu, zdroja, priebehu a možných následkov. Predmetom podpory je vypracovanie analytických a koncepčných podkladov pre identifikáciu vývoja rizík, strategických materiálov pre určenie spôsobov prevencie a reakcie na prípadné katastrofy. Ďalšou oblasťou podpory je rozvoj, obnova a posilnenie technických a logistických kapacít, vrátane riadiacich, záchranných zložiek, zložiek vykonávajúcich povodňové zabezpečovacie práce, samosprávy, civilnej ochrany a krízového riadenia. Je potrebné vykonávať aj opatrenia zamerané na budovanie a modernizáciu systémov vyhodnocovania rizík, systémov včasného varovania a vyrozumievania na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie počtu obyvateľ'ov využívajúcich adaptačné opatrenia vrátane protipovodňových,
- podpora zelenej a modrej infraštruktúry s pozitívnym vplyvom na zadržiavanie vody v krajine, ako aj na

- vytváranie prvkov tienenia v sídlach,
- identifikácia nových zdrojov vôd,
- sanácia zosuvov ovplyvnených zmenou klímy,
- vypracovanie adaptačných stratégií,
- zlepšenie spracovania údajov na sledovanie rizík súvisiacich so zmenou klímy a informovanie,
- zlepšenie spracovania údajov a informácií, modelovania vývoja a monitorovania rizík viazaných na zmenu klímy,
- rozvoj, obnova a posilnenie technických a logistických kapacít, vrátane riadiacich, záchranných zložiek a samosprávy, ako aj materiálnej podpory dobrovoľníkov,
- zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí prostredníctvom posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a podpory opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu,
- zvýšenie efektívnosti manažmentu rizík, vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí,
- koncepčná podpora prevencie a efektívneho boja s envirokriminalitou,
- zvýšenie kľúčových kapacít v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie na rizika spojené so zmenou klímy a modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania,
- podpora realizácie adaptačných opatrení vrátane budovania odborných kapacít.

Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

Cieľom je zabezpečenie dobrého stavu povrchových a podzemných vôd, vrátane dobudovania stokovej siete a ČOV a tiež zlepšenie dostupnosti bezpečnej pitnej vody. Podporované aktivity sa zamerajú na dobudovanie verejných kanalizácií a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO, na čistenie a odvádzanie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách/obciach pod 2000 EO na územiach prioritných z environmentálneho hľadiska²³, na podporu infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami v obciach pod 2000 obyvateľov na územiach prioritných z regionálneho hľadiska²⁴, vrátane budovania decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (napr. koreňové čistiarnie odpadových vôd, malé čistiarnie odpadových vôd) a zároveň na zlepšenie infraštruktúry na zásobovanie obyvateľov bezpečnou pitnou vodou, vrátane dobudovania úpravni vôd a výstavby verejných vodovodov spoločne s infraštruktúrou na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách a na územiach tak, ako je uvedené vyššie, a tiež na kvalitné monitorovanie vôd, podporu spracovania dát pre efektívnu vodnú politiku SR a v prípade disponibility zdrojov aj obnovu vodárenskej infraštruktúry. Finančná podpora na realizáciu individuálnych alebo iných primeraných systémov čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd (IPS) bude poskytovaná prostredníctvom grantovej schémy domácnostiam. Zvýšená pozornosť bude v súlade s príslušnou legislatívnou úpravou venovaná monitorovaniu a kontrole IPS (Príloha).

Očakávané výsledky:

- zvýšenie počtu aglomerácií nad 2 000 EO s pripojením na verejnú kanalizáciu a plnenie záväzkov SR podľa smerníc EÚ,
- zlepšenie stavu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd aglomerácií do 2 000 EO,
- zvýšenie počtu obyvateľov zásobovaných bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov,
- zvýšenie počtu obyvateľov s prístupom k bezpečnej pitnej vode v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch,
- zvýšenie spoľahlivosti monitorovania podzemných a povrchových vôd,
- vytvorenie komplexného informačného systému o vodách.

Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo

Dôležitou súčasťou prechodu na obehové hospodárstvo je oblasť odpadového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu ako najvyššej úrovne hierarchie odpadového hospodárstva, ako aj minimalizácie odpadu, napr. prostredníctvom podpory obalových technológií, ktoré znižujú produkciu obalov (a následne odpadov z obalov). Hlavným cieľom je prispieť k efektívnemu využívaniu materiálnych zdrojov, zvýšiť mieru opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie, ako aj recyklácie odpadov a posilniť odklon od zneškodňovania odpadov skládkovaním. V súlade s cieľmi Programu predchádzania vzniku odpadu SR a opatreniami Programu odpadového hospodárstva SR, podporované činnosti v oblasti odpadového hospodárstva budú zahŕňať predchádzanie vzniku odpadov, zber a triedenie komunálnych odpadov, prípravu na opätovné použitie, recykláciu odpadov, vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov a opätovné spracovanie odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo. Strategické plánovanie v oblasti odpadového hospodárstva bude

²³chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov a chránené územia

²⁴dobiehajúce regióny

podporené zabezpečením elektronického zberu dát. Potrebné je zabezpečiť informovanosť o obehovom hospodárstve a podporiť koncepčné činnosti v danej oblasti. Prechod na obehové hospodárstvo je podporovaný komplementárne prostredníctvom CP 1 a CP 2.

Očakávané výsledky:

- zvyšovanie povedomia spotrebiteľov a zainteresovaných strán o predchádzaní vzniku odpadu, jeho opätovnom použití a opraviteľnosti výrobkov a udržateľnej výrobe a spotrebe ako takej, vrátane podpory dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky,
- zvýšenie kapacity pre recykláciu odpadov,
- zvýšenie množstva vytriedených odpadov a recyklovaných odpadov.

Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb

V tejto oblasti je dôležitá ochrana biotopov a druhov, najmä v sústave Natura 2000 v súlade s Orioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR na programové obdobia 2014 - 2020 a 2021 - 2027, podpora biodiverzity, ochrany a obnovy ekosystémov a ekosystémových služieb. Vhodnými aktivitami bude realizácia schválených dokumentov manažmentu (vrátane hlucháňa hôrneho), manažment chránených biotopov a druhov (vrátane CITES) vrátane dobudovania a rozšírenia záchraných centier pre ohrozené druhy živočíchov a rekonštrukcia objektov určených na výkon funkcií štátnej ochrany prírody, ako aj monitoring a mapovanie biotopov a druhov, odstraňovanie invázných druhov, budovanie zelenej/modrej infraštruktúry, zabezpečenie kontinuity a konektivity vodných tokov. Realizovaná bude aj systematická podpora revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území verejných subjektov v intravilánoch sídiel pri zachovaní pravidla, že obnovené objekty a územia budú využité na činnosti nehnosťárského charakteru a pri ich revitalizácii sa uplatnia vysoké environmentálne kritériá. Podporovaná bude aj obnova a budovanie environmentálnych centier, a to aj v chránených územiach, za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia a osvedy v širšom kontexte, slúžiacich pre odbornú aj širokú verejnú. Environmentálne centrá budú využívané na zvýšenie environmentálneho povedomia verejnosti taktiež v oblasti adaptácie na zmenu klímy, vodného hospodárstva, prechodu na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo a kvality ovzdušia.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie ochrany a stavu biotopov a druhov a krajinných štruktúr, vrátane boja proti inváznym druhom,
- skvalitnenie sídelného prostredia prostredníctvom zelenej a modrej infraštruktúry,
- podpora ochrany prírody a biodiverzity, a to aj novými prvkami zelenej/modrej infraštruktúry, napr. revitalizáciou a obnovou spojitosti vodných tokov, obnovou inundačných území, ako aj odstraňovaním bariér v tokoch,
- znižovanie rozlohy zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel a eliminácia ich nepriaznivého vplyvu na životné prostredie,
- zlepšenie environmentálneho povedomia prostredníctvom environmentálnej osvedy a informovanosti a podpory environmentálnych centier.

Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych zát'azí

K zníženiu znečistenia, nielen v mestskom prostredí, môže významne prispieť aj sanácia environmentálnych zát'azí (EZ) v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ a zákonom č. 409/2011 Z. z.¹ Podporovanou aktivitou bude zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania EZ.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie počtu sanovaných EZ a plôch sanovaného územia,
- eliminácia súvisiacich environmentálnych a zdravotných rizík,
- zavádzanie progresívnych spôsobov riešenia EZ prostredníctvom vzniku inovačného a technologického klastra a chemicko - technologického centra
- zvýšenie počtu preskúmaných a monitorovaných EZ.

Zlepšenie kvality ovzdušia

Cieľom je znižovanie znečisťovania ovzdušia a zlepšovanie jeho kvality. Medzi kľúčové aktivity patrí zníženie emisií prachových častíc z vykurovania domácností náhradou kotlov na tuhé fosilné palivo za kotly na zemný plyn, prioritne v zónach a aglomeráciách s vysokou koncentráciou PM častíc v ovzduší, realizácia opatrení na veľkých a stredných stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia pri rešpektovaní princípu „znečisťovateľ platí“ a zlepšenie systému monitorovania kvality ovzdušia a riadenia kvality ovzdušia, ako aj informačné aktivity v tejto oblasti.

Očakávané výsledky:

- zníženie znečistenia ovzdušia, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia, napr. na informovanosť v oblasti správnej vykurovacej praxe,
- zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni a riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovanie nového informačného systému o emisiách,
- skvalitnenie monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy.

Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility

Implementované budú predovšetkým projekty s rozhodujúcim a systémovým vplyvom na fungovanie a preferenciu verejnej osobnej dopravy. Prioritne sa uvažuje s intervenciami do modernizácie a vytvorenia integrovaných dopravných systémov, výstavby prestupných terminálov a záchytných parkovísk vo veľkých sídelných aglomeráciách a najvyťaženejších dopravných uzloch, výstavby a modernizácie električkových a trolejbusových tratí, nákupu mobilných prostriedkov mestského vozidlového parku (električky, trolejbusy), príp. autobusovej mestskej a prímestskej dopravy, modernizácie infraštruktúry existujúcich údržbových základní (depá dopravných podnikov). Súčasťou podpory bude tiež prepojenie a harmonizácia dopravy (vrátane nemotorovej a hromadnej) v mestských a prímestských oblastiach, zavádzanie nízkoemisných zón a parkovacích politík v mestách, podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich. V prípade ekonomického opodstatnenia bude možné financovať projekt pravidelnej lodnej dopravy na dunajskej vodnej ceste.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie prístupnosti a atraktivity verejnej osobnej dopravy s cieľom zvýšenia podielu verejnej osobnej dopravy na del'be prepravnej práce a zníženie podielu individuálnej automobilovej dopravy,
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo veľkých aglomeráciách (zníženie hlukovej záťaže, vibrácií, prašnosti a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov),
- zlepšenie kvality služieb poskytovaných dráhovou mestskou hromadnou dopravou (MHD),
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry a vytvorenie predpokladov pre zavedenie komplexných zmien v organizácii verejnej dopravy v sídlach,
- zabezpečenie bezpečnej a kvalitnej cyklo-dopravnej infraštruktúry a jej integrácie s ostatnými druhmi verejnej osobnej dopravy,
- zvýšený podiel cyklistickej a inej nemotorovej dopravy na celkovej del'be prepravnej práce.

ENRAF

Podpora z ENRAF v podmienkach SR sa plánuje smerovať najmä do sektora akvakultúry (hospodárskeho chovu rýb) a spracovateľského priemyslu produktov rybolovu a akvakultúry a taktiež aj na podporu spoločnej rybárskej politiky (kontrola a presadzovanie, zber údajov), podporu genofondu vybraných druhov rýb, a marketingových opatrení. ENRAF by mal prispievať taktiež na podporu tzv. "environmentálnych služieb rybníkov" (mimoprodukčné funkcie).

Prioritne budú zdroje ENRAF využívané so zreteľom na stratégiu „z farmy na stôl“, stratégiu biodiverzity a nové usmernenie EÚ o udržateľnej akvakultúre (COM (2021) 236) na:

- podporu udržateľného rybárstva, modernizácie existujúcich akvakultúrnych a spracovateľských zariadení a ochrany vodných biologických zdrojov,
- podporu udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh, aj prostredníctvom podpory udržateľných akvakultúrnych postupov a výstavby recirkulačných zariadení,
- zvýšenie prenosu inovácií a technológií do sektora,
- podporu ekologického farmárčenia, vytváranie organizácií výrobcov,
- zvýšenú adaptáciu na zmenu klímy, posilnenie rastu a odolnosť slovenského sektora akvakultúry.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie spotreby rýb na území SR,
- zvýšenie počtu akvakultúrnych prevádzok,
- zvýšenie podielu spracovania produktov rybolovu a akvakultúry,
- podpora konkrétnych „národných“ druhov rýb (podpora genofondu natívnych populácií),
- obnovené a nové krajnotvorné prvky s priaznivým vplyvom na životné prostredie (rybníky a vodné plochy využívané v akvakultúre),
- zavedenie chovu nových druhov a zvýšenie produkcie produktov akvakultúry prostredníctvom podpory inovácií a pilotných projektov.

CIEĽ POLITIKY 3 - PREPOJENEJŠIA EURÓPA

Fond: EFRR/KF

Cestná doprava

Rozvinutá **sieť diaľnic a rýchlostných ciest** je jednou zo základných podmienok pre prehĺbvanie ekonomickej integrácie, zabezpečenie voľného pohybu tovarov a pracovnej sily a hospodárskeho rozvoja krajiny. Zároveň si SR plne uvedomuje svoj záväzok k homogenizácii TEN-T, vyplývajúci z nariadenia 1315/2013, t. j. dobudovať základnú TEN-T sieť do konca roku 2030. Prioritou je výstavba diaľnice D3 (severojužné prepojenie na Poľsko a ČR) a D1 na úseku Turany – Hubová (závisí od finančných zdrojov a dátumu implementácie) pre dokončenie súvislej časti diaľnice D1 medzi Bratislavou a Košicami. Tam, kde sa neuvažuje s výstavbou diaľnic, budú intervencie zamerané aj na výstavbu rýchlostných ciest. Prioritou je výstavba nových úsekov, ktoré odklonia dopravu mimo sídel, so zameraním na úseky s najvyšším pomerom spoločenských prínosov k nákladom. Finančné zdroje príslušného špecifického cieľa budú primárne použité na rozvoj základnej siete TEN-T.

V prípade rozvoja **ciest I. triedy** bude pozornosť venovaná predovšetkým budovaniu obchvatov a preložiek ciest I. triedy, najmä v úsekoch s nevyhovujúcimi technickými a kapacitnými parametrami tam, kde sa neuvažuje s výstavbou siete TEN-T. Intervencie budú tiež smerovať na zlepšenie nevyhovujúcich parametrov (napr. priečne a pozdĺžne nerovnosti, nedostatočná nosnosť, slabé bezpečnostné opatrenia) ciest I. triedy, prestavbu križovatiek a modernizáciu mostov, s cieľom odstraňovania kritických nehodových lokalít na cestnej sieti.

Konkrétne projekty budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a budú odrážať zoznam priorít stanovených v spolupráci s útvarami hodnoty za peniaze.

Zlepšenie **regionálnej dopravnej obslužnosti** bude podporené investíciami do budovania obchvatov miest a obcí s najvyššou intenzitou dopravy a rekonštrukcie, modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy, prípadne miestnych ciest (MC), v súlade s Plánmi udržateľnej mobility regiónov a s cieľmi identifikovanými v územných stratégiách (integrovane územné investície), vrátane investícií do území s prítomnosťou MRK, berúc do úvahy vyššiu prioritu nadnárodných a národných riešení. Podpora bude smerovaná prednostne do ciest zlepšujúcich prístupnosť k sieti TEN-T, ciest vedúcich k terminálom integrovanej dopravy, resp. železničným stanicám, okresom, kde neexistuje cesta I. triedy a na obnovu mostov v zlom až havarijnom stave. Prípadné investície do MC budú zamerané na rekonštrukciu MC a ich objektov v územiach, kde je situácia najviac kritická z pohľadu bezpečnosti a ohrozenia hromadnej dopravy.

Doplňkovou súčasťou projektov ciest I., resp. nižšej triedy bude aj podpora cyklistickej dopravy (ako pridružená investícia) a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky.

Očakávané výsledky:

- odstránenie kľúčových úzkych miest na sieti TEN-T a zvýšenie kapacity a kvality dopravného spojenia s okolitými štátmi, budovaním prioritných úsekov základnej ako aj súhrnnej cestnej siete TEN-T,
- vytvorenie podmienok pre rozvoj pracovných príležitostí a redukcia výrazných regionálnych rozdielov v rámci SR (rozvoj tzv. zaostávajúcich regiónov, podpora transformácie regiónu hornej Nitry),
- zrýchlenie dopravy, eliminácia častých kongescií a časových strát,
- zvýšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti,
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie a zlepšenie životných podmienok v intravilánoch miest a obcí (hlukové zaťaženie, emisie, vibrácie a zníženie prachových častíc),
- zlepšenie dopravného napojenia dotknutých regiónov na sieť TEN-T a odklonenie významnej časti výkonov tranzitnej cestnej dopravy z intravilánov miest a obcí,
- zvýšenie kapacity ciest I. triedy v exponovaných úsekoch,
- zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti,
- zvýšenie kapacity dopravného spojenia, kvality mobility a bezpečnosti dopravy v intravilánoch miest a obcí,
- zvýšenie podielu cyklistickej dopravy a zabezpečenie bezpečnej a kvalitnej cyklo-dopravnej infraštruktúry, vrátane jej integrácie s ostatnými druhmi verejnej osobnej dopravy.

Železničná doprava

Prioritou bude **modernizácia hlavných železničných tratí zaradených do siete TEN-T** s vysokým dopytom po železničnej osobnej a nákladnej doprave (modernizácia úsekovna základnej sieti koridoru Rýn-Dunaj v trase

Žilina – Košice – št. hr. SR /UA, Baltsko-jadranského koridoru v trase Žilina – št. hr. SR/ČR a koridoru Orient/východné Stredomorie v trase št. hr. SR/ČR – Kúty – Bratislava a súhrnnej siete TEN-T v trase Bratislava – Štúrovo – št. hr. SR/MR a modernizácia najdôležitejších železničných uzlov v Bratislave, Košiciach a Žiline), vrátane prípadnej elektrifikácie. S cieľom zvýšenia interoperability tratí, významných pre medzinárodnú dopravu, bude realizovaná implementácia systému ERTMS (traťový zabezpečovací systém ETCS a telekomunikačný systém GSM-R). Intervencie budú zamerané na modernizáciu ďalších bezpečnostných, riadiacich a signalizačných zariadení. Zámerom je tiež vybudovanie stredísk na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy pre prevádzku v rámci služieb vo verejnom záujme a výstavbu a modernizáciu terminálov intermodálnej prepravy, za účelom presunu diaľkovej nákladnej dopravy z ciest na železnicu.

Dôraz sa bude klásť taktiež na zvýšenie kvalitatívnej úrovne staničných budov s cieľom zatraktívniť prepravu železnicou pre cestujúcu verejnosť.

V rámci **regionálnej železničnej dopravy** sa budú projekty zameriavať na perspektívne regionálne trate s dostatočným dopytom po osobnej alebo nákladnej železničnej doprave. Plánovaná je taktiež podpora transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry - zámerom je rozvíjať železničnú dopravu s ohľadom na frekvenciu a rýchlosť spojení, hlavne smerom na Nitru a Bratislavu. Cieľom je zabezpečiť požadované technické a prevádzkové parametre týchto tratí a rýchle napojenie regiónov na TEN-T sieť železničnou dopravou. Intervencie budú zamerané na modernizáciu a skapacitnenie železničných tratí a zabezpečovacích zariadení, inštaláciu traťového zabezpečovacieho systému ETCS a telekomunikačného systému GSM-R, elektrifikáciu železničných tratí, diaľkové riadenie dopravy, zvýšenie traťovej rýchlosti a pod. Infraštruktúrne projekty budú synergicky doplnené investíciami do obnovy koľajových vozidiel železničnej verejnej osobnej dopravy, do infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozového parku, na znižovanie bezpečnostných rizík (napr. modernizácia železničných priecestí, s cestnou infraštruktúrou), na budovanie podpornej infraštruktúry, zlepšovanie poskytovaných služieb obyvateľom a na výstavbu a modernizáciu terminálov intermodálnej prepravy.

Konkrétne projekty v oblasti železničnej dopravy budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a budú odrážať zoznam priorít stanovených v spolupráci s útvarami hodnoty za peniaze.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej a nákladnej dopravy, odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej sieti TEN-T, zníženie časových strát a prevádzkových nákladov a rozvoj služieb v diaľkovej a regionálnej osobnej doprave,
- zvýšenie podielu elektrickej trakcie na celkových výkonoch železničnej dopravy a zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov,
- zvýšenie spoľahlivosti a atraktivity ekologickej a udržateľnej verejnej osobnej dopravy v porovnaní s individuálnou automobilovou dopravou, vrátane zlepšenia prístupnosti pre osoby so zníženou pohyblivosťou,
- odľahčenie preťaženej cestnej infraštruktúry a lepšie využitie kapacity železničnej dopravnej cesty,
- presun tovarových tokov z cestnej nákladnej dopravy na ekologickejšie formy dopravy (železničná a vodná doprava),
- stabilizácia sektora verejnej osobnej železničnej dopravy, zvýšenie pripravenosti na liberalizáciu, vrátane zvýšenia atraktivity, konkurencieschopnosti a preferencie železničnej dopravy v porovnaní s individuálnou osobnou dopravou,
- zahustenie taktu na tratiach so silnými prúdmi cestujúcich a umožnenie efektívnejších obbehov vlakových súprav vďaka skráteniu jazdných časov a zvýšeniu priepustnosti a kapacít železničných tratí,
- zabezpečenie udržateľnosti kvality vozidiel a s tým súvisiacich služieb poskytovaných pre cestujúcich,
- zníženie počtu úmrtí na železničných priecestiach, celkové zvýšenie bezpečnosti železničnej dopravy.

Vodná doprava

Realizované budú projekty na zabezpečenie celoročnej splavnosti vodných ciest, zaradených do základnej siete TEN-T vnútrozemských vodných ciest (Dunaj a Váh). Prioritou je odstránenie existujúcich úzkych miest - nízke vodostavy, nedostatočné plavebné výšky pod mostmi a obmedzené plavebné šírky v plavebnej dráhe. Dôraz sa bude klásť na modernizáciu infraštruktúry a superštruktúry verejných prístavov TEN-T (Bratislava, Komárno) a na dovybavenie vhodnými zariadeniami. Pozornosť bude venovaná aj pomoci prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel, s cieľom udržať status environmentálne priaznivej dopravy pre odvetvie vnútrozemskej vodnej dopravy (VVD). Z dôvodu obmedzených finančných zdrojov na rozvoj vodnej dopravy, SR sa plánuje primárne sústrediť na zabezpečenie pred-investičnej a projektovej prípravy projektov zameraných na zlepšenie splavnosti vodnej cesty na Dunaji a modernizáciu prístavov v Bratislave a Komárne. Implementácia ostatných navrhovaných aktivít bude možná po alokácii ďalších zdrojov v rámci procesu pre-programovania.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie pripravenosti sektora na investičné akcie (prostredníctvom vypracovania štúdií a projektovej dokumentácie),
- zlepšenie kvality infraštruktúry vodnej dopravy pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej nákladnej a osobnej lodnej dopravy, vytvorenie celoročne garantovaných plavebných hĺbok a zvýšenie bezpečnosti vodnej dopravy,
- odstránenie kľúčových úzkych miest na základnej sieti TEN-T pre vodnú dopravu,
- zníženie časových strát a prevádzkových nákladov zvýšením prepravných rýchlostí,
- odľahčenie preťaženej cestnej infraštruktúry a zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie,
- rozšírenie portfólia ponúkaných prístavných, logistických a ďalších služieb,
- zvýšenie konkurencieschopnosti verejných prístavov pri porovnaní s inými prístavmi na Dunaji,
- ekologizácia už prevádzkovaných plavidiel vnútrozemskej plavby v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1628 zo 14. septembra 2016 o požiadavkách na emisné limity plyných a pevných znečisťujúcich látok a typové schválenie spaľovacích motorov necestných pojazdných strojov.

CIEĽ POLITIKY 4 - SOCIÁLNEJŠIA A INKLUZÍVNEJŠIA EURÓPA VYKONÁVAJÚCA EURÓPSKY PILIER SOCIÁLNYCH PRÁV

Fond: ESF+/EFRR

Opatrenia v tejto oblasti budú primárne zamerané na podporu znevýhodnených osôb, ktorými sú napr. dlhodobo nezamestnaní, mladí ľudia vo veku do 29 rokov, starší ako 50 rokov, osoby s nízkou kvalifikáciou, osoby so zdravotným postihnutím, osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, príslušníci marginalizovaných rómskych komunit (MRK) a migranti v súlade s cieľmi Akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv.

Adaptabilný a prístupný trh práce

S ohľadom na zmeny na trhu práce a krízu vyvolanú šírením pandémie COVID-19 bude potrebné cielene podporovať znevýhodnené osoby pri ich začleňovaní sa na trh práce prostredníctvom individuálneho prístupu, odborného poradenstva, spoluprácou verejných a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, regionálnymi a miestnymi orgánmi, a činnosťou sociálnych a rodinných podnikov. Investície budú potrebné do rozvoja zručností osôb na trhu práce, súvisiace s digitálnou a zelenou transformáciou a do zvyšovania kvality služieb zamestnanosti a ich elektronizácie. Regióny s vysokou nezamestnanosťou budú potrebovať podporu vytvárania pracovných miest a podporu pri samozamestnávaní. Pracovné miesta bude potrebné vytvárať aj v oblasti zeleného hospodárstva.

Výzvou je podpora dostupnej a kvalitnej starostlivosti, ako aj inovatívnych a flexibilných foriem starostlivosti o deti, flexibilných foriem práce a sociálnych (odľahčovacích) služieb pre rodičov malých detí a osoby, ktoré sa starajú o členov a členky spoločnosti odkázaných na pomoc pri sebaobsluže. Rovnoprávne postavenie žien a mužov v zamestnaní, vrátane odmeňovania, je vhodné podporiť lepšou osvetovou činnosťou a dôležitou je aj aktivizácia seniorov v komunitnom živote a pri podporných činnostiach súvisiacich s rozvojom trhu práce.

Očakávané výsledky:

- príspevok k cieľu Akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv k zvýšeniu zamestnanosti obyvateľstva,
- zvýšenie zamestnanosti znevýhodnených osôb, najmä dlhodobo nezamestnaných,
- menšie rozdiely v regionálnej miere nezamestnanosti,
- vyšší počet osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce,
- vyšší počet znevýhodnených osôb zamestnaných v sociálnej ekonomike,
- individualizovaný prístup pri zabezpečovaní služieb zamestnanosti,
- funkčné partnerstvá v oblasti služieb zamestnanosti,
- lepšia pripravenosť zamestnancov, zamestnávateľov a inštitúcií na zmeny na trhu práce,
- lepšia dostupnosť elektronických služieb zamestnanosti, prístupných aj pre znevýhodnené skupiny,
- vyššia účasť rodičov malých detí, predovšetkým žien na trhu práce,
- vyššia aktívna účasť seniorov na živote komunity.

Kvalitné inkluzívne vzdelávanie

Prioritou je poskytovať kvalitné, atraktívne a inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, aby absolventi vzdelávania (deti, žiaci, študenti) rozvinuli svoj potenciál, globálne kompetencie a zodpovedne sa pripravili na prechod na vyššie stupne vzdelávania a na trh práce. Odstraňovaním prekážok pre znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní sa bude ďalej znižovať miera predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvyšovať účasť na stredoškolskom, vysokoškolskom i celoživotnom vzdelávaní. V oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve je potrebné zlepšiť podporu rodín, najmä v MRK, zabezpečiť prístup k intervenciám v ranom detstve, ako aj zdravotné a sociálne poradenstvo, osvetu a edukáciu dospelých. Je potrebné stimulovať záujem žiakov o štúdium na stredných školách zatraktívením podmienok štúdia jednotlivých odborov, zabezpečením dostupnosti štúdia a potrebnej vybavenosti a zvýšiť uplatniteľnosť absolventov v odbore. Nevyhnutnými predpokladmi úspešnej implementácie kvalitného inkluzívneho vzdelávania sú zavádzanie systémových opatrení na predchádzanie diskriminácii, pripravenosť pedagogických a odborných zamestnancov (PZ a OZ), zriaďovateľov a riadiacich zamestnancov škôl a školských zariadení na pôsobenie vo výchovno-vzdelávacom systéme, zabezpečenie dostatočnej kapacity PZ a OZ v školách a školských zariadeniach, prístup ku kvalitnému systému poradenstva a prevencie a odstraňovanie všetkých typov bariér pre znevýhodnené skupiny na všetkých stupňoch vzdelávania a lepšia spolupráca všetkých relevantných aktérov. Súčasťou podpory musí byť zabezpečenie dostupnej a kvalitnej infraštruktúry, lepšie priestorové, materiálno-technologické vybavenie a didaktické prostriedky škôl a školských zariadení.

Očakávané výsledky:

- vyššia kvalita a atraktivita vzdelávania prístupného pre každého,
- vyššia atraktivita učiteľského povolania,
- vyššia kvalita poskytovaných služieb starostlivosti a vzdelávania pre deti vo veku 0 až 7 rokov s dôrazom na deti zo znevýhodnených skupín (deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia, deti v núdzi), vrátane starostlivosti v prirodzenom prostredí rodiny,
- vyššia zaškolenosť, vrátane detí od 3 rokov, primárne zameraná na deti v núdzi, v predprimárnom vzdelávaní a jeho lepšia dostupnosť,
- systém uznávania výsledkov iného ako formálneho vzdelávania,
- prispôbenie vzdelávania a odbornej prípravy a profilu absolventov požiadavkám trhu práce,
- posilnenie personálnych kapacít a lepšia pripravenosť PZ, OZ a osôb pripravujúcich sa na pôsobenie vo výchovno-vzdelávacom systéme,
- vyššia úroveň mäkkých, prierezových a základných zručností (napr. čitateľská, prírodovedná a matematická gramotnosť, globálne kompetencie) a kľúčových kompetencií žiakov zo znevýhodnených skupín, najmä žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov s prvým jazykom odlišujúcim sa od vyučovacieho jazyka,
- vyšší podiel mladých ľudí zo znevýhodnených skupín s vyšším stupňom vzdelania,
- nižší podiel žiakov s predčasne ukončenou školskou dochádzkou zo znevýhodnených skupín,
- eliminácia segregácie a diskriminácie rómskych detí a žiakov,
- vyšší počet osôb, ktoré si zvýšili stupeň vzdelania cez druhošancové vzdelávanie,
- zníženie problémov s prejavmi sociálno-patologických javov (nenávisťné prejavy, šikana, extrémizmus) v školách a školských zariadeniach, ako aj medzi mladými ľuďmi,
- vyššia miera a kvalita debarierizácie (fyzickej a nefyzickej) pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a pre iné znevýhodnené skupiny,
- zvýšenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam,
- zvýšenie kvality vzdelávania pre rozvoj kompetencií, rovnaký prístup ku kvalitnému, inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave prostredníctvom infraštruktúry;
- lepšia dostupnosť infraštruktúry pre fyzické aktivity, ktorá prispieva ku komplexnému rozvoju osobnosti v procese vzdelávania, integrácia žiakov do sociálnych skupín, zlepšenie fyzického a zdravotného stavu žiakov a ich fyzickej gramotnosti.

Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu

Cieľom je prispieť k hospodárskemu rastu a sociálnej súdržnosti prostredníctvom podpory účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní, a tak pomôcť každému rozvíjať svoj osobný, občiansky a pracovný potenciál. S cieľom zohľadniť individuálnu situáciu jednotlivcov, najmä tých, ktorí čelia bariéram účasti na ďalšom vzdelávaní (napr. osoby predčasne opúšťajúce vzdelávací systém, osoby s nízkou kvalifikáciou, osoby, ktorých kvalifikácia nezodpovedá aktuálnym požiadavkám trhu práce, príslušníci MRK, migranti a pod.), bude nevyhnutné zabezpečiť dostupnosť poradenských a podporných služieb, posilniť ich infraštruktúru a podporiť ich tiež pri nadobúdaní základných zručností, vrátane aspoň základnej úrovne digitálnych zručností tak, aby boli lepšie pripravení zapojiť sa do pracovného a spoločenského života, ako aj elektronického fungovania štátu. (e-government, e-health, atď.).

Očakávané výsledky

- príspevok k cieľu Akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv zvýšením podielu dospelých zúčastňujúcich sa na vzdelávaní a odbornej príprave do roku 2030,
- zvýšenie počtu zamestnaných osôb, ktoré zvýšením svojej kvalifikácie/rekvalifikáciou získali lepšie postavenie na trhu práce,
- lepšia pripravenosť pracovnej sily na výzvy súvisiace so zmenami na pracovnom trhu, ako aj so zelenou a digitálnou transformáciou,
- vyššia účasť zamestnancov MSP a SZČO na ďalšom vzdelávaní,
- lepšie zručnosti jednotlivcov pre riadenie svojho vzdelávania a kariéry v celoživotnej perspektíve,
- vyšší počet dospelých s aspoň základnou mierou digitálnych zručností,
- zvýšená dostupnosť a posilnená infraštruktúra pre poskytovanie základných a občianskych zručností a celoživotné poradenstvo.

Záruka pre mladých

Minulé krízy ukázali, že mladí ľudia patria k najzraniteľnejším skupinám. Výsledky hodnotenia záruky za obdobie 2014 - 2020 ukazujú, že systémy záruky pre mladých ľudí neoslovujú väčšinu mladých ľudí v situácii NEET, ktorí sú zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia a nemajú prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave, alebo čelia prekážkam v súvislosti s prechodom zo školy do zamestnania. S ohľadom na stúpajúci počet mladých ľudí, ktorí predčasne ukončujú povinnú školskú dochádzku, je potrebné podporiť vznik programov vzdelávania druhej šance. Chýba analýza o situácii NEET v regiónoch s ohľadom na potreby regionálnych trhov práce. Bude potrebné podporiť poskytovanie integrovanej poradenskej činnosti pre mladých ľudí tak, aby sa lepšie identifikoval ich potenciál k aktívnej účasti na trhu práce alebo v ďalšom vzdelávaní s dôrazom na rozvoj digitálnych zručností. Súčasťou opatrení budú aj osvetové a informačné aktivity. Vzhľadom k stúpajúcemu počtu mladých neaktívnych ľudí, dôležité bude zabezpečiť prevenciu nezamestnanosti a nedostatočnej aktivity mladých ľudí prostredníctvom úzkej spolupráce medzi sektormi a s aktívnym zapojením mimovládnych mládežníckych organizácií. Obsiahnuté opatrenia sa budú vykonávať pomocou Národného plánu posilnenia záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030.

Očakávané výsledky:

- nižší počet mladých ľudí v situácii NEET,
- zvýšenie úrovne digitálnych zručností,
- zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky,
- existencia siete poradenských, mentorských a podporných činností pre mladých ľudí,
- vyšší záujem mladých ľudí o podnikanie,
- zavedený systém zisťovania a monitorovania potrieb mladých ľudí,
- viac vzdelávacích príležitostí pre mladých ľudí, najmä v situácii NEET, zameraných na nadobúdanie potrebných zručností.

Aktívne začlenenie a dostupné služby

Intervencie v oblasti deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti budú podporovať rozvoj existujúcich a vznik nových sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a odborných činností komunitného charakteru. V rámci aktívneho začlenenia je potrebné zvyšovať povedomie verejnosti o právach a živote osôb so zdravotným postihnutím, o násilí v rodinách, na senioroch a o právach detí. Výzvou bude podpora implementácie integrovaného a funkčného systému dlhodobej starostlivosti, jednotnej posudkovej činnosti, jednotnej peňažnej dávky pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, včasnej intervencie, ako aj zatriaktivnenie zamestnania odborných zamestnancov v sociálnej a zdravotnej oblasti a otázky spojené s kvalitou sociálnych a zdravotných služieb a s výkonom ďalších opatrení. Mechanizmus komplexnej podpory MRK zabezpečí súlad jednotlivých opatrení a aktivít, vytváranie synergií a posilnenie finančných zdrojov. Systematická osvetová, prevenčná a asistenčná práca pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva vrátane MRK zabezpečí prekonávanie bariér v prístupe k starostlivosti a prispeje k lepšej vlastnej starostlivosti o zdravie. Výzvou je lepšia pripravenosť zdravotníckeho personálu v poskytovaní zdravotnej starostlivosti pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva vrátane MRK. Cílené intervencie si vyžadujú nedostatky v sociálnych záchranných sieťach, nízka dostupnosť sociálneho, cenovo dostupného a prístupného nájomného bývania. Zakladaním sociálnych podnikov bývania sa vytvorí priestor pre rozvoj spoločensky prosperujúceho nájomného bývania, ktorým sa docielí znížovanie a vylúčenie z bývania a bude predchádzať bezdomovectvu. Je nutné pokračovať v opatreniach na odstránenie najhorších foriem chudoby, a to aj zavedením opatrení v oblasti komunitného rozvojového plánovania. V zmysle odporúčania Rady EÚ 2021/1004, ktorým sa zriaďuje Európska Záruka pre deti bude špeciálna pozornosť venovaná predchádzaniu a odstraňovaniu detskej chudoby. Príslušné zainteresované strany budú zapojené do

identifikácie detí v núdzi a detí v neistých rodinných situáciách. Opatrenia budú zamerané na riešenie sociálneho vylúčenia detí so zreteľom na prelomenie medzigeneračných cyklov chudoby a znevýhodnenia a na zníženie sociálno-ekonomického vplyvu pandémie ochorenia COVID-19.

Očakávané výsledky:

- zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením do roku 2030,
- nižší počet detí v ústavnej starostlivosti a vyšší podiel detí vychovávaných v rodinných formách náhradnej starostlivosti,
- zlepšenie dostupnosti odbornej pomoci rodinám;
- viac kapacít sociálnych služieb na komunitnej úrovni a ich lepšia dostupnosť,
- zavedený funkčný systém inšpekcie v sociálnych veciach, ktorého súčasťou je aj inšpekcia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- lepšia dostupnosť včasnej intervencie a starostlivosti o deti s rizikovým alebo neštandardným vývinom, vrátane MRK,
- viac kapacít špecializovaných bezpečných domov pre obeť násilia a dostupné poradenstvo pre osoby zažívajúce násilie (najmä pre ženy, deti a seniorov),
- posilnená sieť zariadení poskytujúcich ústavnú zdravotnú starostlivosť v oblasti dlhodobej starostlivosti, vrátane siete mobilných zariadení poskytujúcich dlhodobú starostlivosť v rámci celého územia SR,
- existencia integrovaného zdravotno-sociálneho prístupu v starostlivosti o ľudí,
- lepšia kvalita života osôb odkázaných na dlhodobú starostlivosť,
- lepšia kvalita a dostupnosť primárnej, následnej a dlhodobej zdravotnej starostlivosti,
- posilnené programy primárnej a sekundárnej prevencie ochorení, s cieľom zabezpečiť znížovanie nerovností v zdraví,
- vytvorenie psycho-sociálnych centier, poskytujúcich dlhodobú starostlivosť komunitného typu o pacientov chronifikovaných psychickými poruchami,
- lepšie podmienky pre zdravie na komunitnej úrovni pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva vrátane MRK,
- lepší prístup obyvateľov oddelených a segregovaných MRK k sociálnej infraštruktúre a zvýšenie hygienických štandardov ich bývania,
- viac vysporiadaných vlastníckych vzťahov MRK vo vzťahu k bývaniu,
- nižší počet nelegálnych obydlií, charakterizovaných extrémne nízkymi hygienickými normami,
- vyšší podiel MRK s dostupnou základnou infraštruktúrou a technickou vybavenosťou,
- funkčný systém zberu, aktualizácie údajov a analýz o životných podmienkach MRK,
- asistancia pri začlenení štátnych príslušníkov tretích krajín,
- lepšia dostupnosť individualizovaného poradenstva pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, s cieľom posilniť kompetencie jednotlivcov riešiť životné potreby,
- lepšia dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie,
- lepšia dostupnosť bývania pre špecifické cieľové skupiny,
- vyššia informovanosť osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením o zdraví, zdravej výžive a zdravom životnom štýle,
- vyšší počet sídiel (vrátane MRK) s vypracovanými komunitnými plánmi rozvoja, s dôrazom na rovnosť žien a mužov, nediskrimináciu, identifikáciu potrieb mladých ľudí, osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením a spôsobov ich riešenia, s aktívnym zapojením členov komunít.

Potravinová a materiálna deprivácia

Znižovanie chudoby a sociálneho vylúčenia patrí k dlhodobým prioritám verejných politík v SR. Miera chudoby a sociálneho vylúčenia klesla v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 z 15,2 % na 14,8 %. Pretrvávajúcou výzvou je zabezpečenie potravín a základných materiálnych (hygienických) potrieb pre najodkázanejšie osoby, a to najmä pre ľudí bez domova, ktorí sú jednou z najohrozenejších cieľových skupín, v záujme zníženia celkového ekonomického zaťaženia týchto rizikových skupín nachádzajúcich sa v systéme pomoci v hmotnej núdzi. Za potravinovú a materiálnu depriváciu sa považuje nedostatok potravín a základných hygienických potrieb u príjemcov pomoci v hmotnej núdzi a osôb bez prístrešia. Na celom území SR bude aj naďalej potrebné zabezpečovať poskytovanie potravinových a hygienických balíčkov a teplého jedla, ako aj distribúciu darovaných potravín. Uvedené aktivity je vhodné doplniť sprievodnými sociálnymi činnosťami, zameranými na riešenie potravinovej a materiálnej deprivácie.

Očakávané výsledky:

- podiel osôb, ktoré čelia najhorším formám chudoby a materiálnej deprivácie, na úrovni priemeru EÚ-27 (13,4 %).

Sociálne inovácie a experimenty

Cieľom intervencií bude podporiť overenie funkčnosti nových a lepších prístupov v oblasti inkluzívnosti trhu práce a vzdelávania, aktívneho začlenenia a intervencií zameraných na znevýhodnené osoby a osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, ktorých zámerom bude implementovať opatrenia v prospech ich sociálnej integrácie na miestnej, regionálnej alebo národnej úrovni. Sociálne inovácie môžu zahŕňať nové produkty, procesy, služby, organizačné usporiadanie, technológie, regulácie, inštitucionálne normy, či funkcie.

Očakávané výsledky:

- vyšší počet inovačných projektov,
- vyšší počet projektov sociálnych experimentov.

CIEĽ POLITIKY 5 – EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM

Fond: EFRR

Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych aktérov

Je potrebné sa zamerať na rozvoj analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych aktérov a dlhodobé vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy, v súlade s platným právnym a kompetenčným rámcom za využitia know-how z budovania príslušných útvarov na úrovni štátu tak, aby výsledkom bol kvalitnejší výkon samosprávnych funkcií, optimalizácia procesov a tvorba lepších verejných politík v územnej samospráve.

Očakávané výsledky:

- vyššia úroveň analyticko-strategických kapacít,
- vyškolené administratívne kapacity v regionálnych a miestnych orgánoch verejnej moci,
- implementácia prístupov k tvorbe politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb,
- implementované projekty územných stratégií.

Kvalitnejšie verejné politiky a otvorené vládnutie

Cieľom tejto oblasti podpory je zvýšenie efektívnosti výkonu verejnej správy a zvýšenie kvality poskytovaných verejných služieb zavádzaním rozhodovania a tvorby verejných politík na základe princípov otvoreného vládnutia.

Očakávané výsledky

- posilnená spolupráca medzi samosprávou a občianskou spoločnosťou, vytvorené a efektívne fungujúce medzisektorové partnerstvá,
- zvýšená úroveň vedomostí a povedomia občanov a zamestnancov samosprávy v oblasti participácie, komunikácie a spolupráce,
- zvýšená miera a efektívnosť participácie sociálno-ekonomických partnerov a zástupcov občianskej spoločnosti na tvorbe, implementácii a monitoringu verejných politík, vrátane zapojenia marginalizovaných a zraniteľných skupín a mládeže.

Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Hlavným cieľom tejto aktivity je predchádzanie problémovým javom a napätiu v komunitách obcí a regiónov, zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov, prevencie kriminality, poskytovania služieb a pomoci pre obeť trestných činov, zvýšenia povedomia a informovanosti občanov.

Očakávané výsledky:

- dobudovanie bezpečnostnej infraštruktúry pre prevenciu kriminality,
- zvýšenie informovanosti občanov (hlavne rizikových skupín obyvateľstva) v oblasti prevencie kriminality,
- zlepšenie prístupu k službám zameraným na pomoc obetiam trestných činov a potencionálnym obetiam trestných činov,
- zvýšené povedomie o demokracii, inštitúciách demokratického štátu, ľudských právach,

- zvýšená kapacita samosprávy predchádzať radikalizácii a ďalším nežiaducim spoločenským javom a schopnosť pracovať s rizikovými zložkami populácie v mestskom aj vidieckom prostredí,
- zvýšená mediálna a informačná gramotnosť a úroveň kritického myslenia občanov a zamestnancov samospráv,
- vypracované analýzy bezpečnostnej situácie, miestne a regionálne deradikalizačné stratégie a ich pravidelný monitoring,
- zlepšenie infraštruktúry regionálnych letísk v lokalitách centier cestovného ruchu národného významu a verejných letísk s kritickým stavom bezpečnosti letovej prevádzky.

Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas

Hlavným cieľom tejto aktivity je zvýšenie záujmu občanov o pohybové aktivity v mestách a obciach a vytvorenie nových príležitostí trávenia voľného času, a to za účelom podpory zdravého životného štýlu občanov, spoločenského/komunitného rozvoja a prevencie kriminality. Aplikáciou sa prispeje k zvýšeniu pohybových aktivít občanov všetkých vekových skupín, čoho dôsledkom je zdravšia spoločnosť a lepšie začlenenie občanov do sociálnych skupín. Tieto ciele budú naplnené prostredníctvom opatrení na budovanie regionálnej športovej infraštruktúry, ktorá bude k dispozícii verejnosti pre ich pohybové a športové aktivity, s cieľom podpory medzigeneračného stretávania sa a trávenia voľného času komunit žijúcich v blízkosti športovísk, vrátane seniorov, či zdravotne postihnutých občanov.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie množstva a kvality miestnej infraštruktúry, slúžiacej pre pohybové, športové a voľno-časové aktivity všetkých vekových skupín,
- získanie vhodných návykov u detí na disciplínu, zodpovednosť, integritu, fair-play a spoluprácu,
- masovejšie využívanie kapacít v podporených objektoch, nárast počtu osôb zapojených do pohybových a voľnočasových aktivít v rámci komunit, s dôrazom na prácu s mládežou.
- skvalitnenie analytických a štatistických zdrojov v oblasti vplyvu pohybových aktivít na životný štýl občanov.

Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Podpora kultúrneho dedičstva, komunitného rozvoja a udržateľného cestovného ruchu by mala byť orientovaná na revitalizáciu územia, odbornú infraštruktúru, vybavenie a rozvoj destinačného manažmentu regiónov s využitím ich endogénneho potenciálu a prostredníctvom zvyšovania povedomia návštevníkov i obyvateľov daného územia. Aktíva, ktoré v území existujú, je potrebné zveľaďovať, ako jeden z najdôležitejších prvkov pri rozvoji lokálnych ekonomík, najmä v regiónoch s nízkym potenciálom rastu priemyselných odvetví. Súčasťou podpory by mala byť koordinácia existujúcich aktivít v území, pri reflektovaní existujúcich príležitostí a aktívne iniciovanie vzniku nových pre vylepšenie alebo udržanie konkurenčnej výhody danej destinácie.

To zahŕňa investície zamerané na zachovanie, modernizáciu a budovanie turistickej infraštruktúry, ktorá umožní prepájanie atraktivít prírodného a kultúrneho dedičstva v území, ako aj investície na obnovu národných kultúrnych pamiatok a ich efektívnejšie a intenzívnejšie využívanie, podporu ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnej, historických a prírodných lokalít, pamiatkových objektov a nevyužívaných objektov, s dôrazom na popularizáciu tradícií a histórie, umenia a kultúry s cieľom posilniť ich edukatívny potenciál, zvýšiť atraktivitu a rozvoj regiónov, digitalizovať a zlepšiť podmienky pre kultúru, umenie a komunitné aktivity.

Dôraz bude kladený na širšie sprístupňovanie kultúrneho a prírodného dedičstva verejnosti, pridanú hodnotu vo vzťahu k vzdelávaniu obyvateľov a kreatívnemu priemyslu, podporu rozvoja miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín a komunitný rozvoj v území.

Cieľom aktivít je vytvorenie komplexnej turistickej infraštruktúry, budovanie zázemia pre zachovanie a rozvoj hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva s cieľom vyváženého rozvoja územia s pozitívnymi dopadmi na komunitný rozvoj, miestnu, či regionálnu zamestnanosť a miestne podnikateľské prostredie.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie ekonomického prínosu cestovného ruchu v regiónoch,
- zlepšenie stavebno-technického stavu a vybavenia kultúrnych pamiatok, kultúrnej infraštruktúry v regiónoch vrátane sakrálnej, historických lokalít a pamiatkových objektov v regiónoch,
- obnova národných kultúrnych pamiatok, vrátane kultúrnych a prírodných pamiatok zaradených v zozname svetového dedičstva UNESCO,
- zlepšenie stavu nevyužívaných objektov a ich využitie pre rozvoj miestnych komunit,

- vytvorenie komplexnej turistickej ponuky v regiónoch a budovanie analytických a štatistických zdrojov v oblasti pohybu návštevníkov a verejnosti,
- zlepšenie dostupnosti regionálnych, turisticky zaujímavých destinácií a zlepšenie informovanosti o nich,
- zvýšenie interaktivity prezentovaných informácií a posilnenie turisticko-edukačného potenciálu kultúrnych a prírodných aktív cestovného ruchu,
- akcia Európske hlavné mesto kultúry 2026.

FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU (FST)

Fond: FST

FST sa bude zameriavať na podporu území (hospodárska diverzifikácia území), ktoré sú najviac ovplyvnené prechodom ku klimatickej neutralite, na zabránenie nárastu regionálnych rozdielov a na rekvalifikáciu a aktívne začleňovanie ich pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie. Na Slovensku ide o tri regióny, ktoré majú potenciál byť podporované v rámci FST, a to: Trenčiansky región (konkrétne región hornej Nitry), Banskobystrický región a Košický región.

Očakávané výsledky:

- produktívne investície do MSP, vrátane mikropodnikov startupov, ktoré povedú k hospodárskej diverzifikácii, modernizácii a konverzii,
- investície do vytvárania nových firiem, ktoré vedú k vytváraniu nových pracovných miest, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov a konzultačných služieb,
- investície do výskumných a inovačných činností, vrátane investícií do univerzít a verejných výskumných inštitúcií a podpora transferu pokrokových technológií,
- investície do zavádzania technológií, systémov a infraštruktúry na cenovo dostupnú čistú energiu, vrátane technológií na skladovanie energie, investície v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, energetickej efektívnosti s cieľom znižovania energetickej chudoby a energie z obnoviteľných zdrojov,
- investície do digitalizácie a digitálnej prepojitelnosti,
- investície do regenerácie a dekontaminácie lokalít, projektov obnovy pozemkov podľa potreby vrátane zelenej infraštruktúry a obnovy projektov so zreteľom na zásadu znečisťovateľ platí,
- investície do posilňovania obehového hospodárstva, a to aj prostredníctvom predchádzania vzniku odpadu, jeho znižovania, efektívneho využívania zdrojov, opätovného využívania, opravy a recyklácie,
- investície do inteligentnej a udržateľnej mobility vrátane dekarbonizácie miestneho dopravného sektoru a jeho infraštruktúry,
- zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácie pracovníkov,
- aktívne začleňovanie uchádzačov o zamestnanie,
- pomoc pri hľadaní zamestnania pre uchádzačov o zamestnanie,
- obnova a modernizácia sietí diaľkového vykurovania s cieľom zlepšiť energetickú efektívnosť systémov investície do výroby tepla z OZE
- ďalšie činnosti v oblasti vzdelávania a sociálneho začlenenia vrátane infraštruktúry na účely výcvikových stredísk, zariadení starostlivosti o deti a staršie osoby v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb SR do roku 2030 a relevantnými lokálnymi komunitnými plánmi sociálnych služieb, ak sú uvedené v Pláne spravodlivej transformácie územia v súlade s článkom 7 Nariadenia.

2.2 Koordinácia, vymedzenie a komplementárnosť medzi fondmi, v prípade relevantnosti koordinácia medzi národnými a regionálnymi programami - čl.11 ods. 1, písm. b) bod (ii) VN

Operácie financované z EFRR (cieľa Investovanie pre rast a zamestnanosť), ESF+, KF a FST budú realizované prostredníctvom jedného operačného programu Slovensko na obdobie 2021 – 2027 (OP SK). Riadiacim orgánom pre OP SK je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR), ktoré je zodpovedné aj za riadenie a realizáciu programov cezhraničnej spolupráce, podporovaných z EFRR. MIRRI SR bude delegovať výkon právomocí na 10 sprostredkovateľských orgánov (pravdepodobné rozhodnutie vlády SR bude prijaté v novembri 2021).

Hlavnými kompetenciami **riadiaceho orgánu** sú:

- programovanie a príprava riadiacej dokumentácie na úrovni programu v súčinnosti so sprostredkovateľskými orgánmi (MPSVR SR pre implementáciu aktivít ESF+);

- koordinácia a usmerňovanie sprostredkovateľských orgánov; krízové riadenie; správa IT monitorovacieho systému; monitorovanie a hodnotenie (MPSVR SR pre monitorovanie a hodnotenie aktivít ESF+);
- prípravy výziev, písomných vyzvaní, výberu operácií a implementácie projektov v oblastiach, pre ktoré nie je určený sprostredkovateľský orgán.

Medzi kompetencie **sprostredkovateľských orgánov** patrí: spoluúčasť na programovaní – vypracovanie návrhu operačného programu a jeho zmien na úrovni špecifických cieľov/aktivít v oblasti vecnej pôsobnosti príslušného sprostredkovateľského orgánu, príprava výziev a písomných vyzvaní; výber operácií; zabezpečovanie implementácie projektov (s výnimkou procesu kontroly verejného obstarávania vykonávaným Úradom pre verejné obstarávanie).

Orgány územnej samosprávy budú pôsobiť ako sprostredkovateľské orgány do konca programového obdobia 2014-2020. V programovom období 2021-2027 budú regionálni partneri zapojení do implementácie ITI.

Samosprávne kraje prostredníctvom **Rád partnerstva** budú plniť úlohu koordinátora prípravy a implementácie IÚS. V Rade partnerstva bude, v súlade s princípom partnerstva, zastúpená regionálna úroveň (VÚC) a miestna úroveň (obce a mestá), štátna správa (ministerstvá) a relevantní sociálno-ekonomickí partneri, ako aj zástupcovia území UMR. Pre zabezpečenie podpory administratívnych kapacít v území bude podpora žiadateľov a prijímateľov zabezpečená prostredníctvom **vytvorenia siete regionálnych centier MIRRI SR**, technických sekretariátov Rád partnerstva a administratívnych kapacít UMR. IÚS UMR sa bude realizovať ako súčasť IÚS a budú pripravované participatívnym procesom zdola nahor pri dodržaní definovaných podmienok. Za účelom prípravy IÚS UMR si obce v území UMR, pod vedením jadrového mesta, vytvoria tzv. kooperačnú radu, ako diskusnú a rozhodovaciu platformu územných samospráv (na úrovni LAU2) a relevantných sociálno-ekonomických partnerov zastupujúcich územie UMR – teda jadrového mesta a jeho zázemia.

Implementáciu zdrojov **ENRAF** bude zabezpečovať Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré bude riadiacim orgánom pre Operačný program rybné hospodárstvo na roky 2021 – 2027.

Na úrovni MIRRI SR bude zavedený mechanizmus na zabezpečovanie komplementarít a synergií medzi jednotlivými cieľmi politiky súdržnosti v rámci cieľa Investovanie pre rast a zamestnanosť, ale aj s programami Európskej územnej spolupráce, ako aj medzi EFRR, ESF+, KF a FST, ďalej medzi fondami politiky súdržnosti, inými finančnými nástrojmi EÚ, vnútroštátnymi finančnými nástrojmi, ako aj a Plánom obnovy a odolnosti.

Za účelom zabezpečenia súladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Chartou základných práv EÚ a dodržiavania povinností vyplývajúcich z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a prístupnosti v súlade s jeho čl. 9, bude mechanizmus horizontálnych princípov (ďalej HP) koordinovaný na národnej úrovni. Orgánom pre uplatňovanie HP bude v zmysle kompetenčného zákona príslušné MPSVR SR. Rozdelenie kompetencií a spôsob realizácie HP obsiahnutý v mechanizme HP, bude záväzný pre všetky subjekty zodpovedné za implementáciu fondov EÚ. V rámci procesov implementácie bude dodržanie HP zabezpečované prostredníctvom diskvalifikačných kritérií.

SR zabezpečí, aby sa ciele fondov naplňali v súlade s cieľom podpory udržateľného rozvoja podľa článku 11 ZFEÚ, pričom sa zohľadňujú ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížska dohoda a zásada „nespôsobovať významnú škodu“.

Do procesu prípravy Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027 boli zapojení relevantní partneri v súlade s delegovaným nariadením EK k Európskemu kódexu pre partnerstvo. Princíp partnerstva a viacúrovňového riadenia bude dodržiavaný aj počas jej následnej implementácie.

Komplementarity medzi fondmi

Cieľ politiky 1 (CP 1)

Investície z **EFRR**, ktoré budú zamerané v rámci CP 1 na podporu rozvoja v oblasti vedy, výskumu a inovácií, malého a stredného podnikania, využívania výhod digitalizácie a rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie. V prípade rozvoja **zručností** bude v rámci CP 1 podporované odborné vzdelávanie žiakov (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa), realizácia študijných programov pre 1. až 3. stupeň vysokoškolského štúdia a poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov v oblastiach s väzbou na priority RIS3. V rámci cieľa 4 bude podporované všeobecné a odborné vzdelávanie organizované zamestnávateľmi mimo oblastí RIS3, ako aj koncepčné opatrenia, ako vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva, zavedenie inštitútu

majstrovskej skúšky a odbornej maturity, poskytovanie menších a malých (profesijných) kvalifikácií a mikrokvalifikácií a rozvoj nadpodnikových vzdelávacích centier a centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP). Investície EFRR budú v rámci CP 4 komplementárne doplnené prostriedkami z ESF+ na aktivity v oblasti vzdelávania, poradenstva, komunikácie a osvetových činností, a pod.

Intervencie FST budú synergicky podporovať investície na podporu diverzifikácie ekonomiky, modernizácie a jej transformácie, napríklad do výskumných a inovačných činností, prenosu pokrokových technológií, investícií do digitalizácie, digitálnych inovácií a digitálneho prepojenia, a podporovať produktívne investície do malých a stredných podnikov, vrátane startupov a mikropodnikov s cieľom podpory prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo.

Podpora z ENRAF bude synergicky pôsobiť v oblastiach diverzifikácie, modernizácie, podpory transferu technológií a celkového digitálneho prechodu MSP v oblasti akvakultúry a spracovania rýb.

Cieľ politiky 2 (CP 2)

Okrem prostriedkov EFRR budú môcť byť v rámci CP 2 komplementárne využívané aj zdroje KF, najmä v oblasti odpadového hospodárstva, vodného hospodárstva, znižovania energetickej náročnosti budov, sanácie environmentálnych záťaží, adaptácie na zmenu klímy, ako aj ochrany prírody a podpory biodiverzity a revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území. Požadovaná však bude vhodná rovnováha medzi investíciami z EFRR a KF v oblasti životného prostredia a dopravy. FST bude komplementárne prispievať k regenerácii brownfieldov, investícií do cirkulárnej ekonomiky, zavádzania čistých technológií, investícií do OZE a zvyšovania energetickej efektívnosti a predchádzania energetickej chudoby, investícií do udržateľnej miestnej mobility a dekarbonizácie lokálnych systémov dopravy.

V oblasti podpory **obehového hospodárstva** budú v rámci CP 2 podporované aktivity zamerané na podporu kompostovania v domácnostiach, podporu technológií znižujúcich produkciu odpadov z obalov, budovania centier opätovného používania a aktivít zameraných na opätovné používanie výrobkov (opravy, upcycling), ďalej podpora zefektívňovania existujúcich systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a zvyšovanie informovanosti verejnosti, spotrebiteľov a dotknutých subjektov o nutnosti a výhodnosti predchádzania vzniku odpadov, triedení a recyklácii odpadov, ako aj o využívaní materiálov vyrobených z recyklátov. V rámci CP1 bude podporený výskum, vývoj a inovácie v oblasti obehovej ekonomiky v súlade so stratégiou RIS 3 SK, ďalej aktivity v podnikoch zamerané na uzatváranie materiálových tokov vo výrobe s cieľom zabezpečiť efektívne využívanie zdrojov, predĺžovanie životného cyklu výrobkov, zmenu biznis modelov, využívanie obnoviteľných zdrojov a materiálov, uplatnenie ekodizajnu, ako aj rozvoj a zabezpečenie zručností a kompetencií pre zelenú transformáciu a prechod na obehové hospodárstvo.

V rámci CP 2 budú komplementárne využívané aj zdroje ENRAF, a to najmä na podporu energetického prechodu a energetickej efektívnosti ekonomických sektorov akvakultúry a spracovania rýb; na ochranu a obnovu vodných a biologických zdrojov SR; na podporu a zvýšenie celkovej odolnosti akvakultúry a rýb spracovanie a prispôbenie sektorov zmene podnebia; podpora inovácií, digitalizácie a zeleného prechodu malých a stredných podnikov pôsobiacich v odvetviach záujmu ENRAF.

Cieľ politiky 3 (CP 3)

Prostriedky EFRR, zamerané na výstavbu rýchlostných ciest, modernizáciu a výstavbu ciest I. triedy, podporu regionálnej železničnej dopravy, zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti, vrátane infraštruktúry a rozvoja cyklo-dopravy a jej infraštruktúry, ako pridruženej investície k realizovaným projektom budú komplementárne využívané s prostriedkami KF v oblasti dobudovania diaľničných spojení TEN-T a modernizácie železničnej infraštruktúry TEN-T, vrátane uzlov a vodnej infraštruktúry.

Cieľ politiky 4 (CP 4)

V rámci CP 4 sa zabezpečia komplementarity medzi ESF+ a EFRR, najmä v oblasti podpory lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, zlepšenia prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania, podpory aktívneho začlenenia, a to s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, sociálno-ekonomickú integráciu znevýhodnených osôb a marginalizovaných rómskych komunit a zabezpečiť rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti. Z FST budú synergicky podporované investície s cieľom vytvárania nových pracovných pozícií formou preškolenia, zvyšovania kvalifikácie zamestnancov, pomoc pri hľadaní práce a investície do zakladania nových firiem, podnikateľských inkubátorov a poradenských služieb, ale aj investície v oblasti vzdelávania a sociálnej inklúzie v územiach ovplyvnených dôsledkami prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo.

Cieľ politiky 5 (CP 5)

Zdroje **EFRR** budú môcť byť v rámci CP 5 komplementárne využívané s prostriedkami **ESF+**, najmä pri budovaní administratívnych a analyticko-strategických kapacít a podpory otvoreného vládnutia, ale aj realizáciou vzdelávacích, komunikačných a osvetových aktivít v oblasti zvýšenia bezpečnosti občanov, obrany demokracie, rozvoja cestovného ruchu a podpory kultúrneho a prírodného dedičstva.

Finančné nástroje

V rámci cieľa 1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov (FN) na posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Taktiež by mali byť FN zamerané aj na oblasť výskumu a vývoja, spoluprácu podnikov s akademickými inštitúciami a modernizáciu VaV infraštruktúry. Ďalšou podporovanou oblasťou bude rozvoj mestskej infraštruktúry v rámci konceptu smart cities.

V rámci cieľa 2 sa predpokladá využitie FN v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti verejných budov a podnikov, ako aj na podporu obnoviteľných zdrojov energie, inteligentných energetických systémov a uskladňovania energie. Využitie by mali byť aj pri prechode na obehové hospodárstvo s dôrazom na prevenciu tvorby odpadov a opätovné využitie odpadov.

V rámci cieľa 3 sa predpokladá primárne využitie FN v oblasti budovania/ rekonštrukcie cestnej infraštruktúry.

V rámci cieľa 4 sa predpokladá zameranie FN predovšetkým na podporu sociálnej ekonomiky, vrátane podpory sociálnych podnikov, sociálnych služieb a sociálneho bývania.

V rámci cieľa 5 sa predpokladá využitie FN v oblasti podpory zlepšovania manažmentu, služieb a infraštruktúry v oblasti kultúry a športu, ako aj regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity.

Zároveň sa FN budú vykonávať aj z prostriedkov Fondu spravodlivej transformácie.

Oblasti podpory FN budú potvrdené ex ante hodnotením a budú bližšie špecifikované v Operačnom programe Slovensko.

Využitie FN poskytne značnú flexibilitu a zjednodušenia oproti grantovej pomoci a bude zahŕňať aj kombináciu FN a grantov v jednej operácii. Implementácia FN bude realizovaná prostredníctvom Slovak Investment Holding.

Pri podpore jednotlivých cieľov politiky súdržnosti, prostredníctvom FN bude nevyhnutné zabezpečiť čo najväčšiu flexibilitu, vrátane využívania kombinácie FN a grantov v jednej operácii.

FN majú potenciál dlhodobého efektu na rast rôznych trhových segmentov vďaka svojmu motivačnému a multiplikačnému efektu. Z tohto dôvodu je dôležité, aby sa oblasti podporované formou grantov neprekrývali s oblasťami, kde je vhodné využívať FN. Zároveň je žiaduce minimalizovať fragmentáciu pri riadení FN na národnej úrovni.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K naplneniu cieľov jednotlivých priorít PD SR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

- CP 1 – dotačné schémy a programy MH SR – zákon č. 71/2013 Z. z.ⁱⁱ o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR, zákona č. 290/2016 Z. z.ⁱⁱⁱ o podpore malého a stredného podnikania, zákona č. 57/2018 Z. z.^{iv} o regionálnej investičnej pomoci a pod., ako aj dotácie v pôsobnosti MŠVVŠ,
- CP 2 – schémy MH SR v oblasti energetickej efektívnosti, podpora z environmentálneho fondu, ŠFRB a dotácie MDV v oblasti budov, ako aj podpora z environmentálneho fondu v oblasti životného prostredia, dotácie na podporu cyklot dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z.^v o podpore rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, zákon č. 440/2015 Z. z.^{vi} o športe, zákon č. 91/2010 Z. z.^{vii} o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z.^{viii} o podpore regionálneho rozvoja,
- CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, regionálne školstvo), dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb a pod.,
- CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z.^{vii} o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a príspevky a dotácie na rozvoj športu v zmysle Zákona č. 440/2015 Z. z.^{vi} o športe, program Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“, Fond na podporu umenia. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z.^{vii} o podpore

regionálneho rozvoja, dotácie na podporu cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z.^v o podpore rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky, zákon č. 440/2015 Z. z.^{vi} o športe, zákon č. 91/2010 Z. z.^{viii} o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z.^{viii} o podpore regionálneho rozvoja.

2.3. Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie – čl.11 ods. 1, písm. b) bod iii) VN

Na programovej úrovni MIRRI SR v súčinnosti s ÚV SR vytvára mechanizmus pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondmi politiky súdržnosti EÚ a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. ÚV SR ako Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA) bude spolu s odbornými útvarmi MIRRI SR integrálnou súčasťou mechanizmu. Jedným z podstatných posudzovaných atribútov plánovaných intervencií bude práve posudzovanie synergických účinkov a odstraňovanie duplicit vo financovaní operácií medzi reformami a investičnými projektmi Plánu obnovy a odolnosti (POO)²⁵ a ostatnými intervenčnými rámcami, a to najmä z EÚ fondov. ÚV SR a MIRRI SR vykonávajú na základnej štruktúre strategických dokumentov komparáciu, v ktorej definujú synergie, komplementarity, ako aj potenciálne duplicity medzi opatreniami v rámci plánu obnovy a plánovanými opatreniami v rámci PD SR/OP SK. Komparácia je vykonávaná v prehľadnej tabuľkovej forme za štyri tematické oblasti verejných politík: zelená ekonomika; vzdelávanie, veda, výskum a inovácie; zdravie; efektívna verejná správa a digitalizácia. Komparácia v tabuľke identifikuje na úrovni komponentov a prioritných oblastí v rámci jednotlivých nástrojov základné synergie a komplementarity a zároveň definuje rámcové zameranie opatrení tak, aby sa aj na strategickej úrovni predchádzalo možným duplicitám vo financovaní.

Synergie a komplementarity budú posudzované pred vyhlásením výzvy v rámci financovania prostredníctvom OP SK a implementačného nástroja POO, pričom v samotnej výzve/implementačnom nástroji POO bude nevyhnutné synergické efekty špecifikovať. SO/Vykonávatelia POO budú mať povinnosť predkladať koordinátorovi synergií každú výzvu pred jej vyhlásením, pričom koordinátor vypracuje stanovisko týkajúce sa posúdenia synergických a komplementárnych aspektov každej výzvy, subkoordinátor stanovisko za POO. Podkladom pre posúdenie vecného hľadiska bude vypracovaná a priebežne aktualizovaná matica komparácie opatrení medzi EŠIF a POO. Spoločné stanovisko bude zaslané príslušným implementačným orgánom PD SR a POO. Každá výzva bude obsahovať aj odkaz na zásadu „výrazne nenarušiť“, s odkazom na čl.17 nariadenia 2019/2088 s usmernením a príkladmi, ako by sa mala táto zásada uplatňovať. Časový aspekt synergií a komplementarít bude zabezpečený povinnosťou SO predkladať indikatívny plán výziev, ktorý bude obsahovať zoznam plánovaných a vyhlásených výziev.

Platformou pre zabezpečenie synergických účinkov a komplementarít bude Riadiaci výbor pre synergie a komplementarity. Pre efektívnosť a odbornosť súčasťou platformy bude 5 pracovných skupín (komponenty POO zelená ekonomika, vzdelávanie, veda výskum, zdravie, verejná správa a digitalizácia a vice versa 5 politických cieľov politiky súdržnosti (Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa, Zelenšia Európa, Prepojenejšia Európa, Sociálnejšia Európa, Európa bližšie k občanom).

Riadiaci výbor bude zložený zo zástupcov MIRRI SR ako koordinátora synergií v PD SR a NIKA ako koordinátora synergií v POO, zástupcov OP Slovensko, zástupcov Sprostredkovateľských orgánov za OP SK a Vykonávateľov za POO, zástupcov za iné finančné nástroje a pod. Koordinátori budú vecne posudzovať výzvy z hľadiska synergií a komplementarít, pričom spoločné stanovisko bude zasielané jednotlivým SO/vykonávateľom podľa vecnej príslušnosti.

Každé ministerstvo, resp. ústredný orgán štátnej správy, ako jednotlivé SO, resp. vykonávatelia v POO budú primárne zodpovední za dodržanie identifikovaných synergií a elimináciu duplicit v rámci priorit/komponentov vo svojej kompetencii – t.j. za účelom zabránenia duplicit a neželanej konkurencie detailnejšie zadefinujú obsahové deliace línie a vytvoria vnútorný koordinačný mechanizmus implementácie EÚ fondov a POO.

Mechanizmus uplatňovania synergií a komplementarít bude využívaný aj v prípade projektov, ktoré SR bude realizovať v rámci iných programov EÚ, a to najmä Horizont Európa („Horizon Europe“), Nástroj na prepájanie Európy („Connecting Europe Facility – CEF“), program LIFE, či InvestEU, rovnako podporujúcich významné investície v rôznych oblastiach, ktoré budú komplementárne vo vzťahu k intervenciám Plánu obnovy a odolnosti, ako aj PD SR.

V rámci Cieľa politiky 1 sa predpokladá komplementarita s nástrojmi, programom, resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v rámci komponentu 9 predpokladá podporu prostredníctvom "Matching" grantov pre verejné inštitúcie ku zdrojom súkromného sektora v rámci výskumnej spolupráce, podporu transformačných a inovačných konzorcií, podporu zlepšenia prístupu k európskej dátovej a výskumnej infraštruktúre, podporu

²⁵ <https://www.mfsr.sk/sk/verejnost/plan-obnovy-odolnosti/>

projektov zapojených do Európskeho výskumného priestoru (ERA), veľké projekty pre excelentných výskumníkov, investície do spoločností s inovatívnym potenciálom s využitím finančných nástrojov, voucherová podpora pre MSP, inovácie pre digitalizáciu a dekarbonizáciu a „Early stage“ granty.

V rámci komponentu 10 sa predpokladá synergia v oblasti implementácie systémových zmien v oblasti internacionalizácie vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií, podpora zvýšenia medzinárodnej výmeny študentov a výskumných pracovníkov, ako aj podpora programov pre cieľové skupiny zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov a ich rodinných príslušníkov a navrátilcov zo zahraničia, podpora zvýšenia medzinárodnej výmeny študentov a výskumných pracovníkov.

V rámci komponentu 11 sa predpokladá synergia s fondami EÚ v podpore infraštruktúry nemocníc a ZZS, zabezpečenie špičkového vybavenia nemocníc a ZZS, centralizácie riadenia a digitalizácie služieb vrátane centrálného ERP systému a navigačného systému pre liečbu fibrilácie a podpore otvárania ambulancií v nedostatkových oblastiach. V rámci komponentu 14 a 16 sa predpokladá podpora zavedenia princípov lepšej regulácie prostredníctvom znižovania administratívnej a finančnej záťaže pri podnikaní, podpora vybudovania IS VS evidencie cudzincov, zavedenie a implementácia nástroja goAML.

V rámci komponentu 17 boli identifikované synergie v oblasti podpory budovania eGovernment riešení prioritných životných situácií, podpory lepších služieb pre občanov a podnikateľov, podpory digitálnej transformácie služieb VS, podpory bezpečnostných auditov, detekcie a riešenia incidentov, podpory technického a technologického vybavenia pracovísk kritickej infraštruktúry a podpory služieb orientovaných na digitálne zručnosti seniorov. Ďalej je to v oblasti podpory vysoko výkonného počítania, technológií decentralizovaného záznamu, kvantovej infraštruktúry a nástrojov umelej inteligencie, vybudovanie ECDI a CDI na podporu MSP, podpora hackathonov a vývoja top digitálnych technológií, ako aj zapájanie sa do cezhraničných projektov.

Horizont Európa v oblasti rozširovania výskumných a inovačných kapacít, rozširovania digitalizácie a posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP, a to najmä prostredníctvom zvýšenia inovačného potenciálu MSP využívaním IKT a zvyšovaním digitálnych zručností.

Koordinačný mechanizmus predpokladá využitie zdrojov fondov EÚ na zabezpečenie aktívnej účasti slovenských subjektov (verejných aj súkromných) vo výskumno-inovačných misiách programu Horizont Európa. Cieľom je zvýšenie úspešnosti slovenských žiadateľov v tomto programe a podpora účasti slovenských subjektov v európskom výskumnom priestore.

Z fondov EÚ sa plánuje zabezpečiť aj využívanie nástroja Seal of Excellence, a to najmä prostredníctvom financovania projektov MSP.

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy, zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie.

Digitálna Európa v oblasti využívania a posilňovania kapacít vo výskume, vývoji a aplikácií vysokovýkonných výpočtov a kvantových technológií, umelej inteligencie s využitím vo verejnej správe, podnikateľskom prostredí a vedecko-výskumných inštitúciách.

Aplikovanie technológií, ako sú umelá inteligencia, vysokovýkonné výpočty, posilnenie kybernetickej bezpečnosti či iné technológie budú na Slovenku podporovať Európske centrá digitálnych inovácií. Sú to samostatné organizácie alebo koordinované skupiny organizácií (konzorciá) s doplnkovými odbornými znalosťami s neziskovým cieľom, ktorý podporuje spoločnosti – najmä malé a stredné podniky alebo verejný sektor v oblasti digitálnej transformácie. Budú pomáhať spoločnostiam stať sa konkurencieschopnejšími v súvislosti s ich obchodnými či výrobnými procesmi, produktmi alebo službami využívajúcimi digitálne technológie. Financovanie týchto centier bude zabezpečené z prostriedkov programu Digitálna Európa.

V rámci zvyšovania digitálnych a podnikateľských zručností pomocou zdrojov EŠIF sa počíta aj s podporou aktívnej účasti slovenských subjektov v programe Digitálna Európa.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti podpory investícií do infraštruktúry digitálneho prepojenia.

Programom jednotného trhu (vrátane COSME) v oblasti posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s bezpečnosťou informačných systémov, IKT a počítačovou kriminalitou.

Európsky vesmírny program v oblasti podpory najperspektívnejších technológií, ktoré sú aplikovateľné aj v hospodárskej praxi.

V rámci Cieľa politiky 2 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v rámci komponentu 1 predpokladá investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE, v rámci komponentu 2 je to podpora komplexnej obnovy budov v rámci individuálnej rodinnej zástavby a historických a pamiatkovo chránených verejných budov.

V rámci komponentu 3 bude synergicky podporená verejná infraštruktúra alternatívnych pohonov zameraná na nabíjacie stanice pre elektromobily a vodíkové čerpacie stanice (nie nákupy vozidiel) a tarifná integrácia. Ďalej sú to investície výstavby alebo modernizácie električkových alebo trolejbusových tratí a nákup koľajových vozidiel verejnej osobnej dopravy (električiek) a podpora cyklistickej infraštruktúry.

V rámci komponentu 4 budú synergicky a komplementárne podporené systémové opatrenia (nízkoemisné výrobné procesy) priemyselných podnikov a kompenzáciu časti investičných nákladov potrebných na realizáciu opatrení prinášajúcich redukciiu skleníkových plynov v podnikoch, ktoré ponúknu najnižšiu cenu za zníženie emisií.

V rámci komponentu 5 bude podporená podpora renaturácie vodných tokov a mokradí, výkup pozemkov v chránených územiach (rozširovanie bezzásahových zón) a podpora pilotných projektov mäkkého turizmu zamerané na transformáciu regiónov NP Muránska Planina a NP Poloniny.

V rámci komponentu 15 a 16 budú podporené rekonštrukcie existujúcich súdnych priestorov a výstavba/zaobstaranie budov najmä nových súdov v najväčších mestách krajiny a modernizácie a výstavby infraštruktúry hasičského a záchranného systému, ako aj vybudovanie siete Integrovaných bezpečnostných centier (IBC).

Horizont Európa v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a ekologickej dopravy.

LIFE v oblasti ochrany prírody biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a udržateľnej podpory obnoviteľných zdrojov energie. Synergické využitie so zdrojmi ENRAF.

Digitálna Európa v oblasti super výkonnej výpočtovej techniky pri rozširovaní obnoviteľných zdrojov energie.

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na podporu obnoviteľných zdrojov energie, zmenu klímy a environmentálne inžinierstvo.

rescEU (Mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany) v oblasti posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a podpory opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s environmentálnou kriminalitou.

Modernizačný fond v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, energetickej efektívnosti a výroby energie z OZE.

V rámci Ciel'a politiky 3 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v rámci komponentu 3 podporí dipečerizáciu, elektrifikáciu tratí a modernizáciu železničných tratí (determinované operácie) v rámci siete TEN-T a podporu nákupu intermodálnych prepravných jednotiek a nakladacích zariadení so zapojením súkromného kapitálu. Ďalej bude podporená obnova koľajových vozidiel verejnej osobnej dopravy (vlakových súprav a rušňov).

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility (napr. modernizácia železničných koridorov). Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú taktiež realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci Ciel'a politiky 4 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v rámci komponentu 6 bude zabezpečený rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu. V rámci komponentu budú podporené aktivity na zlepšovanie kvality a inkluzivnosti vzdelávania na všetkých úrovniach, orientácia na individuálne potreby dieťaťa s dôrazom na inklúziu detí vyrastajúcich v generačnej chudobe, ale aj zabezpečenie dostatku kapacít materských a základných škôl a debarierizácia stredných škôl. Cieľom komponentu 7 je poskytnúť žiakom vzdelanie, prispôbené potrebám súčasnej spoločnosti orientované na zvyšovanie gramotností, kritického myslenia a digitálnych zručností a učiteľom podporu pri zlepšovaní ich zručností vzhľadom na nové požiadavky a trendy vo vzdelávaní. V rámci komponentu 7 bude zabezpečená postupná digitálna transformácia a lepšie prepojenie vzdelávania s trhom práce. Cieľom komponentu 12 je zabezpečenie komplexnej podpory budovania infraštruktúry starostlivosti o duševné zdravie (vrátane technického vybavenia) a podpora budovania siete stacionárov, podpora budovania detenčných zariadení, podpora rozvoja diagnostiky a liečebných postupov a podpora vzdelávania odborných kapacít, podpora Národnej linky duševného zdravia. V rámci komponentu 13 bude podporené budovanie nových a zvýšenie existujúcich kapacít zariadení

komunitného typu, vybudovanie nových ambulantných zariadení, vytvorenie systému inšpekcie v sociálnych veciach, vybudovanie nových kapacít následnej lôžkovej starostlivosti, rozšírenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a vybudovanie nových nízkokapacitných kamenných hospicov a zriadenie nových mobilných hospicov.

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci Ciele politiky 5 sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v komponente 16 bude podporená strategická, analytická a investičná činnosť koordináčného orgánu pre Plán obnovy a odolnosti SR a orgánov samosprávy v rámci implementácie Plánu obnovy a odolnosti SR.

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov.

V rámci špecifického cieľa Fond na spravodlivú transformáciu sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Modernizačný fond predovšetkým na doplnenie sociálno-ekonomických a zamestnanostných dôsledkov modernizácie energetických systémov a zlepšovania energetickej účinnosti.

Plán obnovy a odolnosti SR v rámci komponentu 1 budú podporené obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, v rámci komponentu 2 obnova budov, komponentu 4 dekarbonizácia priemyslu a komponentu 13 dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.

Synergia a komplementarita s inými príslušnými programami EÚ, ako aj s inými piliermi mechanizmu spravodlivej transformácie, je definovaná v Pláne spravodlivej transformácie.

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (**EPFRV**) – synergie a komplementarity s intervenciami v rámci prechodného obdobia 2021 – 2023 a následne Strategického plánu SPP na roky 2023 – 2027 – v prípade **CP 1**, najmä v oblastiach ako prenos znalostí, poradenstvo, podpora inovácií, vrátane digitalizácie, podpora podnikania, investícií do biohospodárstva a špecifických sektorov poľnohospodárstva, pričom EPFRV sa v prípade MSP zameria na podniky a digitalizáciu v poľnohospodárskej prvovýrobe, v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov a lesníctve. V prípade **CP 2** pôjde o synergie v oblasti obehového hospodárstva a využívania obnoviteľných zdrojov energie (bioplynové stanice), prispôsobenia sa a zlepšenia odolnosti poľnohospodárstva a lesníctva voči dôsledkom klimatických zmien, riadenia rizík v poľnohospodárstve, ochrany prírody. K **CP 1** bude EPFRV prispievať na podporu vzdelávania v oblasti IKT v poľnohospodárstve, spracovaní potravín a lesníctve., K **CP 4** bude EPFRV prispievať podporou podnikania mladých poľnohospodárov, ktorí sú rizikovou skupinou z hľadiska vyľudňovania vidieka. V **CP 5** bude synergie s EPFRV v oblasti adaptácie hospodárstva na zmeny klímy, zvýšenie vodozadržnej kapacity krajiny, zníženia emisií skleníkových plynov do ovzdušia, zvyšovania sekvestrácie uhlíka a ochrany prírody. K **CP 1** až **CP 5** bude komplementárne prispievať realizácia prístupu LEADER, ktorý sa v podmienkach EPFRV zameria najmä na zamestnanosť vidieckeho obyvateľstva formou podpory podnikania (poľnohospodárske a nepoľnohospodárske činnosti), zvyšovania produktivity poľnohospodárskych a lesných podnikov, zlepšovania kvality života na vidieku (rozvoj obcí, kultúra, šport, cestovný ruch).

3. Príspevok k rozpočtovej záruke v rámci InvestEU s odôvodnením^{26*} - neuplatňuje sa

Ref: čl. 11 ods. 1 písm. g) VN; čl. 14 VN;

Tabuľka 3.1: Príspevok do Programu InvestEU (rozdelenie podľa rokov)

Príspevok z		Prínos do	Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Segment(-y) InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	Viac rozvinutý									
	Prechodný									
	Menej rozvinutý									
ESF+	Viac rozvinutý									
	Prechodný									
	Menej rozvinutý									
KF	Nevzťahuje sa									
ENRAF	Nevzťahuje sa									

Tabuľka 3. 2: Príspevok do Programu InvestEU* (zhrnutie)

	Kategória regiónu*	Segment 1	Segment 2	Segment 3	Segment 4	Spolu
		Udržateľná infraštruktúra	Výskum, inovácia a digitalizácia		MSP	
		a)	b)	c)	d)	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)
EFRR	Viac rozvinutý					
	Menej rozvinutý					
	Prechodný					
ESF+	Viac rozvinutý					
	Menej rozvinutý					
	Prechodný					
KF						
ENRAF						
Spolu						

Textové pole [3 500] (odôvodnenie s prihliadnutím na to, ako tieto sumy prispievajú k dosiahnutiu cieľov politiky vybraných v Partnerskej dohode v súlade s článkom 10 ods. 1 nariadenia o Programe InvestEU)

²⁶ Príspevky nemajú vplyv na ročné rozdelenie finančných rozpočtových prostriedkov na úrovni VFR pre členský štát.

4. Transfery²⁷

SR žiada o	☒ transfer medzi kategóriami regiónu
	☐ transfer do nástrojov v rámci priameho alebo nepriameho riadenia
	☒ transfer medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov
	☐ transfer zdrojov z EFRR a ESF+ ako doplnkovej podpory do FST
	☐ transfery z cieľa Európskej územnej spolupráce na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti

4.1. Transfer medzi kategóriami regiónu

Ref: čl. 11 ods. 1 písm. e), čl. 111 VN;

Tabuľka 4.1.1: Transfer medzi kategóriami regiónu (rozdelenie podľa rokov)

Transfer z	Transfer do	Rozdelenie podľa rokov (v mil. EUR)									
		Kategória regiónov	Kategória regiónov	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
Viac rozvinutý	Viac rozvinutý										
Prechodný											
Menej rozvinutý		130 497 302	135 980 775	141 661 995	148 782 238	156 317 900	164 260 439	172 669 478	1 050 170 127		

²⁷ Prevody nemajú vplyv na ročné rozdelenie finančných rozpočtových prostriedkov na úrovni VFR pre členský štát.

Tabuľka 4.1.2: Transfer medzi kategóriami regiónu (zhrnutie)

Kategória regiónu	Alokácia podľa kategórie regiónu [±]	Transfer do:	Suma transferu	Podiel počiatočnej prevedenej alokácie	Alokácia podľa kategórie regiónu po prevode*
Menej rozvinutý	10 501 701 280	Viac rozvinutý	1 050 170 127	10,00 %	9 451 531 153
Viac rozvinutý	20 028 126		0	0	1 070 198 253

* Vzhľadom na prevody medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom je konečná čistá alokácia rozvinutejšieho regiónu 963 178 427 EUR

Textové pole [3500] (zdôvodnenie)

Vzhľadom na veľmi nízku počiatočnú alokáciu (20,03 mil. EUR) oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu sa predpokladá presun 10 % zdrojov z menej rozvinutých regiónov do Bratislavského regiónu (BR).

Štatisticky sa BR javí bohatší, ako v skutočnosti je, úroveň HDP však nie je premietnutá do úrovne hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu. Oficiálne údaje Eurostatu o HDP v PKS totiž nereflektujú cenové rozdiely medzi regiónmi v rámci Slovenska (životné náklady v BR sú cca. o tretinu vyššie ako priemer Slovenska). Výpočet HDP na obyvateľa takisto nezohľadňuje vysoký počet neregistrovaných obyvateľov žijúcich v BR a vysoký počet dochádzajúcich z iných regiónov. Navyše, BR zaznamenáva najvyšší demografický rast medzi regiónmi na Slovensku (3-násobok priemeru Slovenska) s odhadovaným 8 % rastom do konca roka 2027. Tým sa ešte viac prehĺbi potreba investícií najmä do infraštruktúry (sociálnej, vzdelávacej, dopravnej) v BR, ktorá v súčasnosti operuje na maximálnej hranici kapacity. Na území BR žije a pracuje veľká časť populácie a pôsobia tu významní zamestnávateľia a inštitúcie celoštátneho významu, poskytujúce služby všetkým obyvateľom SR.

Podľa indexov, ktoré skúmajú aj ďalšie ukazovatele (sociálne a environmentálne), je výkonnosť BR podstatne nižšia ako podľa ukazovateľa HDP na obyvateľa. Napr. podľa európskeho indexu regionálnej konkurencieschopnosti patrí BR 66. miesto z 268 regiónov, podľa indexu regionálneho blahobytu OECD1 si BR vo viacerých indikátoroch vedie horšie ako ostatné slovenské regióny a podľa EU SPI je BR klasifikovaný na 124. mieste z 240 skúmaných regiónov.

Navyše, územie BR nie je homogénne. Zahŕňa hlavné mesto SR Bratislavu, ktoré čelí významným urbánnym výzvam najmä v oblasti dopravy, životného prostredia a sociálnej starostlivosti, a 3 prevažne rurálne okresy (pokrývajúce viac ako 80 % územia a zahrňujúce 34 % obyvateľov regiónu) s obdobnou úrovňou rozvoja ako okresy v susediacich menej rozvinutých regiónoch.

Dodatočná alokácia bude primárne využitá v rámci cieľov 1 a 2 politiky súdržnosti. Investície v týchto oblastiach tak SR umožnia splniť záväzky v oblasti dosahovania uhlíkovej neutrality, ako aj využiť potenciál BR v oblasti výskumu a inovácií.

BR významne prispieva k emisiám skleníkových plynov, najmä v doprave, preto je potrebné pokračovať v investíciách do udržateľnej verejnej osobnej dopravy. Keďže ide o najurbanizovanejší región SR, predpokladajú sa aj investície s cieľom mitigovať dopady klimatickej zmeny a riadiť riziká (prehrievanie povrchov, sucho a tvorba prachu, záplavy). V oblasti kvality a ochrany ŽP bude dodatočná alokácia využitá na sanáciu skládok s končiacou životnosťou a na riešenie environmentálnych záťaží, ako aj na ochranu vôd na Žitnom ostrove, ktorý je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe.

BR je prirodzeným centrom vedy a výskumu, je ňom sústredených 46 % slovenských výskumných kapacít. Región generuje viac ako 70 % všetkých vedeckých výstupov krajiny. Nachádzajú sa tu tri najväčšie výskumné inštitúcie, ktoré významne prispievajú k oblastiam definovaným v stratégii pre inteligentnú špecializáciu SR RIS3 2021+. Je nevyhnutné, aby tieto popredné vedecké inštitúcie a inovatívne podniky mali rovnaký prístup k externému financovaniu ako inštitúcie v ostatných regiónoch, keďže ich výstupy prispievajú k ekonomickému a sociálnemu rozvoju celej krajiny. Zároveň je potrebné rozvíjať inovatívne formy vzdelávania na všetkých stupňoch, ako aj opatrenia na prilákanie a návrat výskumno-vývojových pracovníkov, ako aj študentov, s cieľom stabilizovať ľudské zdroje v oblasti výskumu a inovácií a zabrániť súčasnému vysokému „odlivu mozgov“.

4.2. Transfery do nástrojov v rámci priameho alebo nepriameho riadenia

– neuplatňuje sa

Ref.: článok 26 ods. 1

4.3. Transfery medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov

Ref.: článok 26 ods. 1

Tabuľka 4.3.1: Transfery medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom a do iných fondov alebo fondov* (rozdelenie podľa rokov)

Transfery z		Transfery do		Rozdelenie podľa rokov								
Fond	Katégoria regiónov	Fond	Katégoria regiónov (ak je vhodné)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu	
EFRR	Viac rozvinutý	KF		10 275 551	10 702 758	11 145 294	11 699 013	12 284 732	12 901 874	13 554 837	82 564 059	
	Menej rozvinutý			90 609 566	94 416 962	98 361 579	103 306 049	108 537 771	114 051 499	119 886 853	729 170 279	
ESF+	Viac rozvinutý			3 043 556	3 170 092	3 301 181	3 465 102	3 638 676	3 821 630	4 015 530	24 455 767	
	Menej rozvinutý			26 838 005	27 965 735	29 134 217	30 597 966	32 148 339	33 782 896	35 515 679	215 982 837	
KF	N/A											
ENRAF	N/A											

* Transfery medzi EFRR a ESF+ je možné vykonať len v rámci rovnakej katégorie regiónu.

Tabuľka 4.3.2: Transfery medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov (zhrnutie)*

Transfer do Transfer z		EFRR		ESF+		Kohézny fond	ENRAF	AMIF	ISF	BMVI	Spolu
		Viac rozvinutý	Menej rozvinutý	Viac rozvinutý	Menej rozvinutý						
EFRR	Viac rozvinutý			0	0	82 564 059	0	0	0	0	82 564 059
	Menej rozvinutý			0	0	729 170 279	0	0	0	0	729 170 279
ESF+	Viac rozvinutý	0	0			24 455 767	0	0	0	0	24 455 767
	Menej rozvinutý	0	0			215 982 837	0	0	0	0	215 982 837
Kohézny fond	N/A	0	0	0	0		0	0	0	0	0
ENRAF	N/A	0	0	0	0	0					0
Spolu		0	0	0	0	1 052 172 942	0	0	0	0	1 052 172 942

* Transfer do iných programov. Transfery medzi EFRR a ESF+ sa môžu uskutočniť len v rámci rovnakej katégorie regiónov.

Textové pole [3500] (zdôvodnenie)

Nový viacročný finančný rámec (VFR) predpokladá výrazné zníženie celkovej alokácie pre Kohézny fond (KF) na úrovni EÚ. Zníženie alokácie pre KF na úrovni SR je ešte výraznejšie (1,613 mld. EUR na obdobie 2021-27 v porovnaní so 4,168 mld. EUR v rokoch 2014-20 predstavuje 61%-ný pokles).

Vzhľadom na identifikované potreby v oblasti životného prostredia a dopravy je alokácia KF pre SR výrazne nedostatočná. S cieľom podporiť plnenie záväzkov a požiadaviek, ktoré vyplývajú z právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a v oblasti budovania TEN-T, ako aj v záujme ďalšieho prehĺbovania ekonomickej integrácie a vytvárania jednotného európskeho trhu, **SR plánuje využiť možnosť transferu zdrojov z EFRR vo výške 10 % a transfer zdrojov z ESF+ vo výške 10 % do KF**. Zdroje KF po transfere sú rovnomerne rozdelené medzi investície do TEN-T infraštruktúry a oblasti životného prostredia. Celkové zdroje KF po transfere dosiahnu 63,8 % alokácie KF v období 2014 – 2020, zatiaľ čo zdroje EFRR a ESF+ zostanú aj po transferoch na rovnakej úrovni ako v období 2014 – 2020. V prípade transferu z ESF+ bolo brané do úvahy výrazné navýšenie zdrojov do tejto oblasti v rámci obdobia 2014 – 2020 – *využitie realokovaných zdrojov na COVID vo výške 391 mil. EUR (tzn. 53 % z presunov išlo na navýšenie ESF), ako aj dodatočných zdrojov z REACT-EU na obdobie 2014 – 2020 vo výške 509 mil. EUR priamo do ESF (65 % celkovej alokácie React EU) a tiež 24 mil. EUR do FEAD*. Objem zdrojov ESF+ na úrovni rokov 2014-2020, nebude mať negatívny vplyv na ostatné špecifické ciele ESF+, najmä vzdelávanie a sociálnu inklúziu (najmä MRK), ktoré budú významne podporené aj z Plánu obnovy a budú sa využívať v období s nižšou úrovňou nezamestnanosti ako v rokoch 2014-20.

KF je jediným EÚ zdrojom s 85 % intenzitou spolufinancovania z EÚ pre celé územie SR. Preto by sa z neho mali financovať aktivity relevantné pre celé územie SR. Takými sú aj aktivity zamerané na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z legislatívy EÚ pre oblasť životného prostredia a dopravy, vrátane odstránenia infringementov súvisiacich s nesprávnym uplatňovaním smerníc EÚ. Tieto povinnosti sa vzťahujú na SR ako členský štát (ako celok), a nie na jednotlivé regióny.

Realizácia veľkých infraštruktúrnych projektov podľa viacerých štúdií a hodnotení výraznou mierou prispieva k tvorbe pracovných miest, k podpore rastu hospodárstva a zvyšovaniu konkurencieschopnosti slovenských regiónov. Investície do environmentálnej infraštruktúry prispievajú k rozvoju regiónov (t. j. aj k plneniu cieľov EFRR) a sekundárne vytvoria podmienky na tvorbu nových podnikov, pracovných miest a zlepšenie životných podmienok obyvateľov (t. j. prispievajú aj k plneniu cieľov ESF+). Navýšenie zdrojov KF umožní vo väčšej miere financovať aktivity, ktoré **zlepšia kvalitu životného prostredia a prispievajú k zelenej transformácii Slovenska**.

V rámci Cieľa 2 bude možné financovať aktivity v oblasti energetickej efektívnosti, adaptácie na zmenu klímy, vodného a odpadového hospodárstva, sanácie environmentálnych záťaží, zlepšenia kvality ovzdušia, ako aj ochrany prírody a podpory biodiverzity. Zároveň je potrebné investovať do revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel.

V rámci Cieľa 3 tak bude možné naďalej financovať zo zdrojov KF rozvoj dopravnej infraštruktúry v súlade s plnením záväzku, vyplývajúceho z nariadenia EÚ č. 1315/2013. KF je jediným EÚ zdrojom na financovanie diaľnic (na dobudovanie kritických úsekov diaľnic je potrebných 1 590 mil. EUR čo je takmer na úrovni celej počiatkovej alokácie KF). Nenavýšenie alokácie KF bude mať výrazný negatívny vplyv na financovanie kľúčových infraštruktúrnych projektov v oblasti rozvoja diaľnic a rýchlostných ciest (žiadna podpora z Plánu obnovy alebo z nástroja na prepájanie Európy (CEF)), ako aj hlavných železničných TEN-T.

4.4. Transfer zdrojov z EFRR a ESF+ ako doplnkovej podpory do FST, s odôvodnením

– neuplatňuje sa

Ref.: článok 27

4.5. Transfery z cieľa Európska územná spolupráca do cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

– neuplatňuje sa

Ref.: článok 111 ods. 3 VN

5. Forma príspevku Únie na technickú pomoc

Ref.: čl.11 ods. 1 písm. f) VN

Výber formy príspevku Únie na technickú pomoc	☒ Technická pomoc podľa čl. 36 ods. 4*
	☐ Technická pomoc podľa čl. 36 ods. 5**

* V prípade výberu, vyplní sa tabuľka 8.1 oddielu 8.

Text poľa [3500] (zdôvodnenie)

Základným cieľom podpory zo zdrojov technickej pomoci (TP) v programovom období 2021 - 2027 je zvýšenie kvality a efektívnosti riadenia a implementácie. Príspevok EÚ na TP bude implementovaný s dôrazom na zjednodušenie procesov a efektívnosť podporovaných aktivít.

Pozornosť sa sústreďí na zvýšenie kvality administratívnych kapacít (AK), ktoré zabezpečujú úlohy v oblasti riadenia, kontroly a auditu EŠIF. EK a SR vyčlenia osobitnú finančnú podporu pre sociálno-ekonomických partnerov a inštitúcie, ktoré zabezpečujú implementáciu EŠIF v prostredí regiónov SR (napr. mimovládne organizácie, územná samospráva vo vzťahu ku koordinácii činnosti Rád partnerstva (ITI), činnosť regionálnych centier MIRRI SR, ktoré budú pokračovať v podpore pre žiadateľov a prijímateľov).

Oprávnené aktivity TP budú smerovať k podpore transparentného a motivačného systému hodnotenia a odmeňovania AK, prostredníctvom refundácie miezd (napr. mzdy, odmeny, odvody zamestnávateľa a pod.). Základnou podmienkou zvyšovania efektívnosti implementácie EŠIF je rozvoj ľudských zdrojov. SR bude pokračovať systémom centrálného vzdelávania obdobne ako v programovom období 2014 – 2020. SR zabezpečí prevádzku informačného systému CPV, prispôbi obsah vzdelávania potrebám programového obdobia 2021 - 2027, zvýši kvalitu a rozsahu ponúkaných vzdelávacích aktivít.

Financované budú aj aktivity zamerané na informovanie verejnosti a špecifických cieľových skupín o možnostiach, ako získať pomoc z rozpočtu EÚ a o dosiahnutých výsledkoch. Cieľom je zefektívniť stratégiu komunikácie tak, aby pomoc poskytovaná z EŠIF bola transparentná a dostupná pre všetky cieľové skupiny. SR plánuje použiť široké spektrum nástrojov a spôsobov komunikácie. Financované budú napr. realizácie informačných kampaní propagujúcich OP, informovanie o pripravovaných výzvach, organizácia workshopov, konferencií a správa webového sídla. Aktivity v tejto oblasti budú založené na poznaní reálnych informačných potrieb a výbere najefektívnejších komunikačných nástrojov.

Pre elektronizáciu implementačných procesov a výmenu informácií medzi všetkými subjektami je nevyhnutná podpora prevádzky a ďalšieho rozvoja existujúcich informačných systémov v oblasti riadenia, kontroly a auditu EŠIF, vrátane nevyhnutných inovácií a integrácií na ostatné relevantné informačné systémy a registre. Cieľom vývoja informačných systémov je najmä ich prepojenie s relevantnými existujúcimi zdrojmi dát tak, aby sa zjednodušili požiadavky na používateľov a zároveň skrátili časové nároky.

Špecifická pozornosť bude venovaná mechanizmom hodnotenia dosahovaných výsledkov a cieľov PD SR vrátane nástrojov a modelov umožňujúcich výkon hodnotení, podporných analytických a hodnotiacich dokumentov. Aktivity budú zahŕňať aj financovanie nevyhnutných odborných externých služieb a špecifického vzdelávania, ktoré nemožno pokryť všeobecným vzdelávaním.

Taktiež bude zabezpečené adekvátne materiálno-technické vybavenie oprávnených prijímateľov, ako aj činnosti pracovných skupín a monitorovacích výborov, a tiež financovanie pracovných rokovaní, vrátane domácich a zahraničných pracovných ciest AK, a pod.

6. Tematická koncentrácia

6.1

Ref.: čl. 4 ods. 3 nariadenia o EFRR/KF

SK sa rozhodlo	☐ dodržiavať tematickú koncentráciu na vnútroštátnej úrovni
	☒ dodržiavať tematickú koncentráciu na úrovni regiónov
	☐ zohľadniť zdroje Kohézneho fondu na účely tematickej koncentrácie

6.2

Ref.: čl. 11 ods. 1 písm. c) VN a čl. 7 ESF+

SK spĺňa požiadavky tematickej koncentrácie	26 % sociálne začlenenie Programované v rámci špecifických cieľov h) – l) čl.4 ESF+	Plánované programy ESF+ OP Slovensko
	3 % podpora pre najodkázanejšie osoby Programované v rámci špecifických cieľov m) a v riadne odôvodnených prípadoch l) čl.4 ESF+	Plánované programy ESF+ OP Slovensko
	12,5 % podpora zamestnanosti mladých ľudí Programované v rámci špecifických cieľov a), f) a l) čl.4 ESF+	Plánované programy ESF+ OP Slovensko
	0 % podpora na boj proti chudobe detí Programované v rámci špecifických cieľov f), h) – l) čl.4 ESF+	Plánované programy ESF+ OP Slovensko*
	0 % budovanie kapacít sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií Programované v rámci všetkých špecifických cieľov okrem m) čl.4 ESF+	Plánované programy ESF+ OP Slovensko*

* aktivity na podporu daných oblastí budú podporované v rámci OP Slovensko, ale bez povinnej minimálnej alokácie

7. Predbežné pridelenie finančných prostriedkov z každého z fondov, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda podľa cieľov politiky, špecifického cieľa FST a technickej pomoci na vnútroštátnej a prípadne regionálnej úrovni*

Ref.: čl. 11 ods. 1 písm. c) VN

Tabuľka 7. 1: Predbežné finančné alokácie z EFRR, KF, FST, ESF+, ENRAF podľa cieľa politiky, špecifického cieľa FST a technickej pomoci*

Cieľ politiky, špecifický cieľ FST alebo technická pomoc	EFRR			Prostriedky pridelené z KF na národnej úrovni	FST***			ESF+			Alokácia z ENRAF na vnútroštátnej úrovni	Spolu
	Alokácia na vnútroštátnej úrovni	Kategória regiónov**	Alokácia podľa kategórie regiónu		Alokácia na národnej úrovni	Zdroje FST podľa čl. 3	Zdroje FST podľa čl. 4	Alokácia na národnej úrovni	Kategória regiónov**	Alokácia podľa kategórie regiónu		
Cieľ politiky 1	1 990 150 000	Viac rozvinutý	273 226 313						Viac rozvinutý			1 990 150 000
		Menej rozvinutý	1 716 923 687						Menej rozvinutý			
Cieľ politiky 2	2 610 260 000	Viac rozvinutý	390 323 304	1 299 265 241					Viac rozvinutý		14 311 903	3 923 837 144
		Menej rozvinutý	2 219 936 696						Menej rozvinutý			
Cieľ politiky 3	889 315 000	Viac rozvinutý	20 749 479	1 299 265 241					Viac rozvinutý			2 188 580 241
		Menej rozvinutý	868 565 521						Menej rozvinutý			
Cieľ politiky 4	857 400 000	Viac rozvinutý	23 850 873				2 077 389 538		Viac rozvinutý	211 297 830		2 934 789 538
		Menej rozvinutý	833 549 127						Menej rozvinutý	1 866 091 708		
Cieľ politiky 5	702 787 714	Viac rozvinutý	8 918 874						Viac rozvinutý		0	702 787 714
		Menej rozvinutý	693 868 840						Menej rozvinutý			
Špecifický cieľ FST					440 658 242	192 952 648	247 705 594					440 658 242

Technická pomoc podľa čl. 36 ods. 4, VN (v relevantných prípadoch)	255 696 315	Viac rozvinutý	26 007 678	66 628 986	18 360 759	8 039 693	10 321 066	86 557 897	Viac rozvinutý	8 804 076	913 525	428 157 482
		Menej rozvinutý	229 688 637						Menej rozvinutý	77 753 821		
Technická pomoc podľa čl. 37, VN (v relevantných prípadoch)	0	Viac rozvinutý	0	0	0	0	0	0	Viac rozvinutý	0	0	0
		Menej rozvinutý	0						Menej rozvinutý	0		
Spolu	7 305 609 029	Viac rozvinutý	743 076 521	2 665 159 468	459 019 001	200 992 341	258 026 660	2 163 947 435	Viac rozvinutý	220 101 906	15 225 428	12 608 960 361
		Menej rozvinutý	6 562 532 508						Menej rozvinutý	1 943 845 529		
Zdroje FST podľa čl. 7 súvisiace so zdrojmi FST podľa čl. 3						0						0
Zdroje FST podľa čl. 7 súvisiace so zdrojmi FST podľa čl. 4							0		spolu			0
Spolu	7 305 609 029		7 305 609 029	2 665 159 468	459 019 001	200 992 341	258 026 660	2 163 947 435		2 163 947 435	15 225 428	12 608 960 361

* Suma by mala zahŕňať predbežne alokované sumy flexibility v súlade s článkom 18 VN. Definitívna alokácia súm flexibility sa potvrdí až pri preskúmaní v polovici obdobia.

** V prípade potreby by sa podľa článku 11 ods. 1 písm. c) mala uviesť predbežná alokácia na regionálnej úrovni.

*** Sumy z FST po plánovanej doplnkovej podpore z EFRR a ESF+.

Pre účely efektívneho rozdelenia dostupných zdrojov fondov EFRR, KF a ESF+ medzi priority v rámci 5 cieľov politiky súdržnosti, MIRRI SR spolu s Ministerstvom financií SR vytvorili objektívne metodiky, na základe ktorých obodovali dôležitosť jednotlivých investícií (tzv. prioritizácia). Navrhnuté metodiky prioritizácie hodnotia prostredníctvom viacerých kritérií (t.j. priority EK v zmysle prílohy D a Špecifických odporúčaní Rady pre SR, priority Národného programu reforiem 2020, priority samosprávy, výsledok Analytického hierarchického procesu, opatrenia nevyhnutné z hľadiska hroziaceho infridgementu, absorpčná kapacita, implementačná kapacita, skúsenosti, strategické ciele EÚ a COVID19 a schopnosť absorpcie) jednotlivé navrhnuté priority v PD SR. Pre objektívne prepojenie týchto metodík, boli body prepočítané pomerným spôsobom na rovnakú bázu 17 bodov.

Zároveň metodiky prioritizácie majú obidve 50 % váhu na výslednej metodike, prostredníctvom ktorej boli požiadavky vo výške 30 mld. EUR prispôbené možnostiam národnej obálky fondov EFRR, KF a ESF+ (berúc do úvahy legislatívne obmedzenia, ako sú podmienky tematickej koncentrácie, naplnenie koeficientov pre ciele v oblasti zmeny klímy, alokácia na udržateľný mestský rozvoj, rozdelenie zdrojov KF medzi priority cieľa 2 a cieľa 3 a pod.). Zároveň boli vzaté do úvahy aj predpokladané rozdelenie alokácií iných nástrojov, ako Plán obnovy, React-EU, FST, a tiež vykonané realokácie v rámci Covid opatrení. Celkové alokácie cieľa 1 a cieľa 2 boli stanovená mierne nad povinný limit v zmysle tematickej koncentrácie EFRR, a to z dôvodu optimálneho pokrytia potrieb ostatných cieľov.

8. Zoznam plánovaných programov v rámci fondov, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, s príslušnými predbežnými finančnými prostriedkami podľa fondu a zodpovedajúcim vnútroštátnym príspevkom podľa kategórie regiónu

Ref.: čl. 11 ods. 1 písm. h) VN; čl. 110 VN

Tabuľka 8.1: Zoznam plánovaných programov¹ s predbežnými finančnými alokáciami*

Názov	Fond	Kategória regiónu	Príspevok Únie	Vnútroštátny príspevok**	Spolu
OP Slovensko	EFRR	Viac rozvinutý	743 076 521	1 114 614 782	1 857 691 303
		Menej rozvinutý	6 562 532 508	1 158 093 972	7 720 626 480
	KF		2 665 159 468	470 322 260	3 135 481 728
	ESF+	Viac rozvinutý	220 101 906	330 152 859	550 254 765
		Menej rozvinutý	1 943 845 529	343 031 564	2 286 877 093
	FST – alokácia (čl. 3, FST)	Menej rozvinutý	200 992 341	35 469 237	236 461 578
	FST – alokácia (čl. 4, FST)	Menej rozvinutý	258 026 660	45 534 117	303 560 777
Spolu	EFRR, Kohézny Fond, FST, ESF+		12 593 734 933	3 497 218 791	16 090 953 724
OP Rybné hospodárstvo	ENRAF		15 225 428	6 525 184***	21 750 612

* Suma by mala zahŕňať predbežne alokované sumy flexibility v súlade s článkom 18 VN. Definitívna alokácia súm flexibility sa potvrdí až pri preskúmaní v polovici obdobia.

** Programy môžu byť v súlade s článkom 25 ods. 1 VN podporované z viacerých fondov (keďže priority môžu byť v súlade s článkom 22 ods. 2 VN podporované z viacerých fondov). Vždy, keď sa z FST prispieva na program, alokácia z FST musí zahŕňať doplnkové prevody a musí sa rozdeliť na súčasné sumy v súlade s článkami 3 a 4 nariadenia o FST.***

*** Stanovené zatiaľ v zmysle legislatívy ako štandard 70%. Až na základe návrhu OP RH (a konkrétnych opatrení) bude možné prideliť finančné prostriedky na jednotlivé opatrenia, ktoré sú spolufinancované rôznymi mierami (80% na 20%, 90% na 10%, 75% na 25%)

¹ V prípade, že bola vybraná technická pomoc podľa článku 36 ods. 4 VN.

Tabuľka 8.2: Zoznam plánovaných programov Interreg

Programme 1	Interreg VI Slovensko – Česko
Programme 2	Interreg VI Slovensko – Rakúsko*
Programme 3	Interreg VI Maďarsko – Slovensko
Programme 4	Interreg VI Poľsko – Slovensko
Programme 5	Interreg VI-A NEXT – Maďarsko – Slovensko – Rumunsko - Ukrajina
Programme 6	Interreg Dunajský nadnárodný program 2021 – 2027*
Programme 7	Program Interreg Stredná Európa 2021 – 2027*
Programme 8	Interact IV
Programme 9	Interreg Europe
Programme 10	URBACT IV
Programme 11	Program spolupráce ESPON 2030

* o programe resp. jeho názve ešte nie je rozhodnuté

9. Súhrn opatrení plánovaných na posilnenie administratívnych kapacít pri implementácii finančných prostriedkov, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda

Ref.: čl.11 ods. 1 písm. i) VN

<p>V SR sú administratívne kapacity (AK) a pripravenosť projektov kľúčovými faktormi pre efektívnu implementáciu politiky súdržnosti EÚ. V súlade s odporúčaním EK, uvedeným v prílohe D Správy o Slovensku 2019, je Cestovná mapa budovania administratívnych kapacít pre 2020+ (Cestovná mapa) hlavným strategickým dokumentom pre posilnenie AK v programovom období (PO) 2021 - 2027. Na základe skúseností z PO 2014 – 2020, Cestovná mapa definuje ciele a opatrenia na zabezpečenie kvalitných ľudských zdrojov, funkčných implementačných štruktúr a vhodných nástrojov a procesov podporujúcich plynulú implementáciu v PO 2021 – 2027 s určením zodpovedností a merateľných ukazovateľov k sledovaniu plnenia stanovených cieľov.</p> <p>Indikatívne ciele a základná orientácia opatrení na posilnenie AK:</p> <p>Cieľ 1: Zvýšenie úrovne ľudských zdrojov zapojených do riadenia a implementácie politiky súdržnosti EÚ, s dôrazom na posilnenie riadenia ľudských zdrojov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovanie spoločných princípov a postupov pre strategické plánovanie ľudských zdrojov, vytvorenie plánu na optimalizáciu ľudských zdrojov, • zvýšenie úrovne vzdelávania AK formou centrálného plánovania a koordinácie vzdelávania, zohľadňujúc špecifiká prioritných osí, včasná realizácia vzdelávania cieľových skupín, prechod od pasívneho k aktívnemu spôsobu vzdelávania, on-line vzdelávanie, vzdelávanie soft skills, flexibilita plánu vzdelávania podľa špecifických potrieb, rozvoj informačných systémov pre podporu vzdelávania, evidencie a monitorovania AK,
--

- stabilizácia AK vytvorením transparentného a motivačného systému odmeňovania, založeného na kvalitnom výkone zamestnancov a subjektov s cieľom zníženia fluktuácie, zavedenie moderných nástrojov motivácie AK,
- vyčlenenie kapacít pre priebežné monitorovanie a analýzu využívania AK a zdrojov TP pre dosahovanie cieľov OP, prijímaním opatrení na zvýšenie efektívneho riadenia AK a zdrojov TP.

Cieľ 2: Optimalizácia implementačných štruktúr pre fondy EÚ:

- zníženie počtu subjektov zapojených do implementácie fondov EÚ na národnej úrovni,
- optimalizácia organizačných štruktúr v rámci RO a SO s dôrazom na jasné rozdelenie kompetencií a zodpovedností pri implementácii fondov EÚ,
- optimalizácia počtu štandardizovaných a neštandardizovaných pracovných pozícií v nadväznosti na základné procesy implementačného cyklu a skúsenosti z predchádzajúceho PO.

Cieľ 3: Zjednodušenie implementácie, zníženie administratívnej záťaže a zvýšenie transparentnosti a informovanosti:

- „tak jednoducho ako sa len dá“, ako základný princíp pre tvorbu legislatívneho a implementačného rámca na PO 2021 - 2027,
- pravidelné a objektívne posúdenie administratívnej záťaže žiadateľov a prijímateľov, s cieľom redukcie administratívnej náročnosti,
- zavedenie zjednodušeného vykazovania výdavkov,
- nastavenie modelu kontroly, vrátane verejného obstarávania s dôrazom na redukcii počtu kontrol a zefektívnenie procesov,
- pravidelné a objektívne posúdenie dĺžky trvania jednotlivých procesov, s cieľom minimalizovať čas potrebný na implementáciu projektu,
- posilnenie opatrení na prevenciu podvodov a korupcie pri využívaní verejných zdrojov, posilňovanie úlohy orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov EÚ prijatím účinnejších opatrení na predchádzanie podvodom (napr. zvýšenie efektívnosti kontroly, monitorovanie rizík podvodov, podpora prevencie a cieleného vzdelávania, zriadenie oddelenia protikorupčnej jednotky na úrovni MIRRI SR, s cieľom posilniť prevenciu a boj proti korupcii,
- zavedenie efektívnych nástrojov informovanosti o podpore z fondov EÚ s cieľom zvýšenia transparentnosti a dôvery verejnosti vo využívanie fondov EÚ.

Cieľ 4: Posilnenie kapacít regionálnej a miestnej samosprávy a participatívneho prístupu v oblasti plánovania, rozvoja a efektívneho využívania fondov EÚ:

- pokračovanie v inovatívnom prístupe pri realizácii partnerstva založenom na dynamickej spolupráci medzi regionálnymi a miestnymi aktérmi a štátnou správou, s cieľom zvýšiť čerpanie a posilniť územný rozvoj (podpora AK na regionálnej úrovni – technické sekretariáty, podpora AK na úrovni UMR),
- vyššia miera spolupráce a zapájania sociálno-ekonomických partnerov a podpora subjektov na úrovni regiónov SR, ktoré budú participovať na zabezpečovaní procesu implementácie (napr. prostredníctvom poradenstva a informovanosti žiadateľov a prijímateľov, podporou pri tvorbe a implementácii integrovaných územných stratégií, podporných analytických činnostiach, monitorovaní, hodnotení a kontrole),
- podpora partnerstva a spolupráce s občianskou spoločnosťou, vrátane tvorby kooperačných štruktúr medzi verejnou správou a mimovládny sektorom tak, aby bolo zapojené čo najširšie spektrum partnerov z mimovládneho sektora a boli využité ich špecifické znalosti pri podpore územného rozvoja.

Cieľ 5: Posilnenie kapacít v rámci implementácie ENRAF:

- zvýšenie kvalifikovaných interných AK pre OP „Rybné hospodárstvo“,
- zabezpečenie požadovanej odbornej úrovne AK prostredníctvom priebežného vzdelávania a posilnenia metodického usmerňovania AK,
- stabilizácia AK vytvorením objektívneho, motivačného a transparentného systému odmeňovania.

10. Integrovaný prístup k riešeniu demografických výziev a / alebo osobitných potrieb regiónov a oblastí (ak je to relevantné)

Ref.: čl.11 ods. 1 písm. j) VN a čl.10 EFRR/KF

Implementačný mechanizmus IÚI

Príčiny pretrvávajúcich regionálnych disparít vyplývajú z neúspešných konceptov odstraňovania disparít a zosilnení vyplývajúcich zo súčasnej situácie, v ktorej sa Slovensko nachádza: dopad pandémie, nástup hospodárskej recesie, netypické a necyklické pohyby v cenách energií a vstupných surovín (stavebníctvo, IT komponenty apod.), negatívne demografické prognózy a obrovské technologické zmeny nielen v hospodárstve, ale v spoločnosti ako celku.

Základné výzvy regionálneho rozvoja v zmysle Národnej stratégie regionálneho rozvoja a IÚS samosprávnych krajov sú najmä:

- zabezpečenie udržateľnosti konkurencieschopnosti a rozvoj environmentálne a inovačne orientovaných ekonomík založených na zhodnotení špecifických teritoriálnych potenciálov jednotlivých regiónov (zvýšenie pridanej hodnoty regionálneho produktu a využitie špecifických kompetitívnych výhod regiónov pre štruktúrnu transformáciu ekonomiky na inovačne orientovanú, využitie špecifickej štruktúry disponibilnej pracovnej sily v regionálnej ekonomike, dobudovanie infraštruktúry inovačne založenej udržateľnej zelenej ekonomiky vrátane ekologicky prijateľnej dopravy, odstránenie kolíznych bodov v doprave a zabezpečenie plynulosti cestnej dopravy, rozvoj integrovaných dopravných systémov, poľnohospodárstva a služieb, posilnenie udržateľnosti a odolnosti regionálnych ekonomík na báze uzatvárania cyklov prvovýroba-priemyselná produkcia-distribúcia-spotreba-návrat odpadu do cyklu v rámci regiónov, zníženie podielu skládkovania odpadov, zabezpečenie triedenia komunálneho odpadu, využitie špecifických potenciálov regiónov pre udržateľný cestovný ruch, kompletizácia a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu vrátane integrovanej ponuky a manažmentu);
- zvýšenie kvality života vo všetkých regiónoch, efektívne a udržateľné využitie prírodného a ľudského kapitálu (zastavenie poklesu populácie a rast podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva), zlepšenie dostupnosti a kvality výchovy a vzdelania populácie a harmonizácia výstupov procesu a získavaných kompetencií a zručností s existujúcim očakávaným dopytom trhu práce, zlepšenie zdravotného stavu a dĺžky aktívneho života populácie, zabezpečenie efektívneho a udržateľného manažmentu ľudských a prírodných zdrojov, zabezpečenie efektívnych, dostupných a kvalitných zdravotných, sociálnych a iných služieb pre obyvateľstvo, riešenie špecifických problémov regiónov s vysokou koncentráciou MRK, resp. iných typov znevýhodnenej populačnej štruktúry, zlepšenie stavu životného prostredia, jeho zložiek, vytvorenie adaptačných a mitigačných opatrení zameraných na klimatickú zmenu, udržateľnosť využívania lesov, protipovodňová ochrana a odstraňovanie environmentálnych záťaží a záťaží priemyselnými emisiami, udržateľná energetika a využívanie obnoviteľných zdrojov;
- harmonizácia regionálneho a územného rozvoja a rozvoj komunít a zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny prostredníctvom priblíženia správy vecí verejných občanom, vrátane využitia verejných zdrojov a zabezpečenie plného uplatnenia princípov právneho štátu, ako aj sociálnej inklúzie a dostupných, kvalitných a efektívnych služieb (posilnenie ekonomickej udržateľnosti a odolnosti komunít obcí, miest a regiónov, zabezpečenie ekonomickej, sociálnej a environmentálnej udržateľnosti modernej a efektívnej infraštruktúry, služieb a bývania pre zdravý a plnohodnotný život komunít, posilnenie rozvoja jednotlivých špecifických území (území udržateľného mestského rozvoja a strategicko-plánovacích regiónov) na území kraja založeného na ich špecifických potenciáloch a problémoch adresovaných špecifickými stratégiami a nástrojmi podpory regionálneho rozvoja).

Aby sa eliminovali negatívne trendy, je nutné zmeniť koncepciu podpory regionálneho rozvoja. Hlavným nástrojom regionálnej politiky na odstránenie regionálnych disparít sú adresné stratégie na podporu regionálnych ekonomík, t. j. integrované územné stratégie (IÚS), na základe ktorých sa budú realizovať integrované územné investície (IÚI). Cieľom IÚS je riešiť výzvy územia komplexne prostredníctvom všetkých 5 cieľov politiky súdržnosti, ako aj prostredníctvom FST a využitím skúseností iniciatívy Catching-up regions. Komplementárnym nástrojom bude aj podpora opatrení v území prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti a prostredníctvom miestneho rozvoja vedeného komunitou (financovanie prostredníctvom EPFRV v rámci nástroja LEADER).

Hlavnými dôvodmi pre výber konceptu IÚS a naviazaných IÚI pre programové obdobie 2021- 2027 sú: dlhodobá nízka účinnosť regionálneho priemetu politiky súdržnosti a de facto zvyšovanie regionálnych disparít a znižovanie konkurencieschopnosti regiónov; nedokonalé preklopenie politiky RIUS do koncepcie integrovaného prístupu v programovom období 2014-2020; pomalý nábeh implementácie IROP 2014-2020 realizovanej na dopytom

princípe; programové vyhlásenie vlády - prepojenie procesov plánovania na národnej, regionálnej i miestnej úrovni; akceptácia požiadavky územných aktérov na posilnenie bottom up princípu; využitie možností legislatívy EÚ.

V rámci SR bude celkovo implementovaných 8 IÚS, ktoré sa prekrývajú s NUTS III územím samosprávnych krajov. Obdobne bude podporovaný mestský rozvoj prostredníctvom 17 území UMR. Hlavným kritériom pre vymedzenie podporovaných mestských oblastí je Koncepcia územného rozvoja SR a zohľadnenie minimálneho počtu obyvateľov jadrového mesta. Na základe tohto dokumentu boli definované územia UMR, ktorých hranice boli spresnené v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi v území. Ide o nasledujúce územia UMR s jadrovými mestami: Bratislava, Trnava, Nitra, Trenčín, Prievidza-Nováky, Žilina, Martin, Liptovský Mikuláš-Ružomberok, Banská Bystrica, Zvolen, Lučenec, Rimavská Sobota, Prešov, Poprad-Kežmarok-Svit, Humenné, Michalovce, Košice.

Konkrétne aktivity IÚS a UMR v rámci 5 cieľov politiky súdržnosti budú financované primárne z EFRR (indikatívna alokácia 8.1 %) a ich rozsah bude špecifikovaný v Operačnom programe Slovensko a ďalších riadiacich dokumentoch.

Iniciatíva Catching-up Regions (CURI) bude riešiť najmenej rozvinuté regióny. Podstatou iniciatívy je adresovať špecifické výzvy prostredníctvom cielených investícií do kľúčových oblastí, ako napr.: odborné vzdelávanie a tréning, decentralizované/ alternatívne riešenia pre zásobovanie pitnou vodou a nakladanie s odpadovými vodami, udržateľný cestovný ruch, zber a vyhodnocovanie geodát, integrácia zdravotných a sociálnych služieb, integrácia a digitalizácie dopravných systémov, výskumný a inovačný potenciál, zlepšovanie kvality života marginalizovaných rómskych komunít a ďalších oblastí definovaných v CURI akčných plánoch. Zabezpečenie realizácie a udržateľnosť týchto aktivít jednotlivé regióny zabezpečia prostredníctvom IUS.

Podpora MRK - Cieľom komplexného integrovaného prístupu k podpore MRK je zabezpečiť reálny dosah v oblasti sociálno-ekonomickej integrácie obyvateľov MRK. Integrovaný prístup bude zabezpečovaný v rámci cieľov 2, 3 a 5 politiky súdržnosti (podpora MRK v horizontálnych témach) a najmä v rámci cieľa 4 a osobitne špecifického cieľa podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia, a to prepájaním tvrdých investícií s vhodnými mäkkými opatreniami na zvýšenie pozitívneho dopadu a dlhodobej zmeny. Previazanosť jednotlivých opatrení, vytvorenie synergického efektu, posilnenie finančných zdrojov bude zabezpečené prostredníctvom koordinačnej podpory na národnej a regionálnej úrovni. Koordinačná podpora ÚV SR/ÚSVRK bude zabezpečená zriadením Koordinačného orgánu pre rozvoj rómskych komunít (KORRK). Cieľom výrazných kompetencií KORRK na národnej ako aj regionálnej úrovni v Radách Partnerstva bude koordinácia čerpania zdrojov alokovaných pre rozvoj rómskych komunít z rôznych cieľov politiky súdržnosti. KORRK bude zriadený ako organizačná zložka ÚSVRK. Na regionálnej úrovni KORRK zabezpečí koordináciu čerpania zdrojov alokovaných pre rozvoj rómskych komunít z rôznych cieľov politiky súdržnosti prostredníctvom IÚS.

11. Zhrnutie posúdenia týkajúceho sa splnenia príslušných základných podmienok uvedených v čl. 15 a prílohách III a IV (voliteľné) -

stav k 27. 8. 2021

Ref.: čl.15 VN

Tabuľka 11.1: Základné podmienky

Základná podmienka	Fond	Vybraný špecifický cieľ (nevzťahuje sa na ENRAF)	Zhrnutie posúdenia

Informácie o splnení príslušných základných podmienok budú súčasťou OP SK.

12. Predbežná cieľová hodnota príspevku na opatrenia v oblasti klímy

Ref.: čl. 6 ods. 2 VN a čl.11 ods. 1 písm. d)

Fond	Predbežný príspevok na opatrenia v oblasti klímy*
EFRR	2 140 637 000
KF	1 050 557 241

* Zodpovedajúce informáciám, ktoré sú alebo majú byť zahrnuté do programov v dôsledku typov intervencií a indikatívneho rozdelenia finančných prostriedkov podľa čl. 22 ods. 3 písm. d) bodu viii).

ⁱ Zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ⁱⁱ Zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

ⁱⁱⁱ Zákon č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

^{iv} Zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^v Zákon č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky.

^{vi} Zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{vii} Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov.

^{viii} Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.